

19 Aralık 1986
19. Dezember 1986
Nummer 98

15 GÜNLÜK GAZETE
Redakt.: Moltkestr. 45
4100 Duisburg 1
Tel: 0203/34 03 97
Tlx: 855705 inmed d

Türkiye Postası

F.ALMANYA: 2,50 DM
FRANSA: 7.- FF
BELÇİKA: 50.- BF
HOLLANDA: 3.- G
İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10.- KR
İSVEÇ: 8.- KRN
AVUSTURYA: 20 S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Postvertriebsstück Gebühr bezahlt 1 H 13 19 D

Federal Almanya'da çalışan bir grup
Konyalı işçiyile üsler konusunu görüştük

Konyalılar: 'Yabancı üs istemiyoruz'

NATO Savunma Bakanları toplantısının ardından, Konya'nın alçak uçurlar için eğitim sahası olarak belirlenmesi Türkiye demokratik kamuoyunda tepkiyle karşılandı.

Kanada'da bölge sakinlerinin alçak uçurların Ren göyiklerini ürkütüp kaçıracağı gerekçesiyle istememelerine karşın Türkiye'nin bu görevi talip olmasına karşı çıkılıyor.

Avrupa'da göçmen işçi olarak yaşayan Konyalıların alçak uçurlar ve NATO üssü konusunda görüştük.

● Yazısı Sayfa 4'te

Kimya fabrikalarının zehirlediği Ren nehri boyunca protesto eylemleri

Köprüler tutuldu

Geçtiğimiz haftasonu Basel'de Rotterdam'a kadar tüm Ren köprülerinde yapılan eylemlerle ve uluslararası bir sembolik mahkemeye Ren nehri ve Ku-

zey Denizi'nin zehirlenmesi protesto edildi. Kimya tekellerinin sorumsuz davranışları nedeniyle biyolojik olarak ölmeye yüz tutan Ren nehri ve kolları-

nın kurtarılması için acil önlemler alınması istendi. Hükümetler tehlikeyi geçiştirmeye çalışıyor.

● Yazısı Sayfa 5'de

Biz kardeşiz ve

Söz sahibi

İslam

Biz kardeşiz ve mücadelelerde her zaman birlikte olacağız

Theodorakis ile birlikte Türkiye'ye giden Yunanlı gazeteciler NETAS grevci işçilerini ziyaret ettiler. Grevci işçilerle ilgili habere PROTİ gazetesini geniş yer verdi.

Istanbul konseri sonrasında Mikis Theodorakis sorularımıza telefonla yanıtladı. Bu konudaki haberleri iç sayfamızda bulabilirsiniz.

● Yazısı Sayfa 3'de

Oyunu bozma

İRTİCA var diyerek kopartılan fırtına ile yapılmak istenen nedir? Bu sorunun cevabını verebilmek için meseleye yalnız Türkiye çerçevesinde değil biraz daha geniş açıdan bakmak gerekir.

İSTANBUL'da yapılan NATO toplantısının ardından NATO Genel Sekreteri Lord Carrington Hürmüz boğazının kapatılmasına NATO'nun seyirci kalamayacağını söyledi. Coşkun Kırca da Hürriyet'teki köşesinde bu sözleri Türk kamuoyuna benimsetme görevini üstlenmiş. Basra körfezinin iki yakasındaki zengin petrol yataklarının Batı Avrupa'nın ve Japonya'nın enerji ihtiyacını karşılamak için vazgeçilmez değer taşıdığını, dolayısıyla buralarda "Batı'ya karşı rejimlerin" kurulmasına izin verilemeyeceğini söylüyor. İçabında ABD'nin bölgeye asker yollayacağını, bu iş için de Türkiye'deki üsleri kullanacağını açıklıyor.

ESKİ büyükelçi zahmet edip düşünmüyor: Aynı mantıkla mesela Suriye ve Irak "Dicle ve Fırat'ın suları olmadan topraklarımızda tarım yapılması imkansızdır, dolayısıyla bu nehirlerin çıktığı Doğu Anadolu bizim hayatı çıkar alanımızdır" diyerek Türkiye'ye askeri müdahalede bulunabileceklerini açıklasalar, bunu kabul edebilir miyiz? Sadece bu örnek bile gösteriyor ki, NATO'nun öne sürdüğü ve Coşkun Kırca gibilerinin savunduğu bu doktrin bölgemizde ve tüm dünyada zorbalığı hakim kılmak isteyenlerin doktrindir.

SON günlerde kimin Orta Doğu halklarını birbirine düşürüp bölgeye el atmak istediğini gösteren kanıtlar peşpeşe

Türkiye Postası

Devamı 2. sayfa

Hagen'de neonazilere karşı yapılan mitinge onbinlerce antifaşist katıldı

Yabancılar kalsın faşistler gitsin

Son günlerde neo naziler Hagen ve Hannover'de saldırılarını artırdılar. Saldırı olay-

larından sonra harekete geçen çevrenin demokratik örgütleri, sendikalar, SPD, Grü-

ne ve DKP faşistlere ihtar mitingi düzenlediler.

● Yazısı Sayfa 6'da

Söz sahibi olduk

Federal Almanya'da göçmen işçilere yerel seçim hakkı kampanyası sürerken, Hollanda'da yaşayan göçmen işçiler bu hakkı kullanmaya başladılar. 1986 yılında ilk kez oy kullandılar, belediye meclislerinde görev aldılar. Hollanda muhazirinin kendileriyle görüştüğü göçmen işçiler bu hakkın nasıl elde edildiğini ve kendilerine neler kazandırdığını anlattılar.

● Yazısı Sayfa 5'de

"Bu, militarizmin dünya halklarına meydan okumasıdır"

Sovyetler Birliği ile ABD arasında 1979 yılında imzalanan SALT II anlaşmasının ABD tarafından tek tarafı olarak çiğnenmesi üzerine tüm dünyada tepkiler artarak sürüyor. Çeşitli ülke temsilcileri ABD'nin anlaşmaya uymasını istiyor.

● Yazısı Sayfa 7'de

İslam Barış Konferansı yapıldı

Azərbaycan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'nin başkenti Bakı'da yapılan Müslümanlar Barış için adlı İslam konferansında İslam dininin yaygın olduğu 80 ülkeden 60'ının temsilcileri nükleer savaşın önlenmesi sorununu tartıştılar.

Konferansta Türkiye Diyanet İşleri ve İslam Konferansı Örgütü de temsil edildi. Türkiye Postası yazarı Yücel Feyzioğlu bu büyük olayı izledi ve izlenimlerini okurlarımız için kaleme aldı.

● Yazısı Sayfa 10'da

Oyunu bozma

Başı 1. sayfa

ortaya çıkıyor. Yıllardır İran-Irak savaşında tarafsız olduğunu iddia eden ABD'nin İran'a gizlice silah sattığını duymayan kaldı mı? En son ABD'nin bir yandan İran'a silah satarken öbür yandan da Irak'a uzayan çekilmiş fotoğraflar vererek İran'daki hedeflerin bombalanmasını istediği açıklandı. CIA şefi William Casey ekim ayında Irak Dışişleri Bakanı ile gizlice buluşup İran'a yapılan saldırıların artırılması için ısrar etmiş. Unutmayalım ki bunlar tesadüfen ortaya çıkan gerçeklerdir. Kimbilir henüz ortaya çıkmayan daha neler var. Bu kadarıyla bile Amerika'nın bölgedeki ülkeleri karşılıklı savaşıştırıp zayıf düşürmek için çevirdiği dolaplar belli oluyor.

REAGAN hükümeti Irak ile İran'ı birbirine kışkırtmak için uğraşa düşsün, bizdeki Amerikan uzantıları "**Kerkük ve Musul hayatı çıkar bölgemizdir, buraları karışıyor, Türkiye seyirci kalamaz**" diyerek yurdumuzu da bu ateşe atmanın yollarını arıyorlar. Tercüman, Hüriyet, Günaydin gibi en büyük gazetelerde bir takım gizli güçler komuşu Arap ülkelerini karşı Başbakan Özal'ı bile ürktün kampanyalar açıyorlar. Aradan üç hafta geçmeden yine Hüriyet gazetesinde "**dini örgütler Ecevit'i öldürecek**", "**dinci örgüt yılbaşında eyleme geçecek**" gibilerden doğruluğu son derece kuşkuyla haberlerin manset yapılması tesadüf mü? "**Terörün kaynağı İslam-Arap ülkeleridir**" fikri şimdi kamuoyuna bu yoldan mı asılanmak isteniyor? "**İrticanın destekçisi İslam-Arap ülkeleridir, o halde bunları bizi tehdit ediyor**" denilerek ABD'ye verilen üslurı haklı göstermek, Türkiye'nin İsrail ile işbirliği arttırmak için uygun bir ortam mı yaratılmak isteniyor?

TÜRKİYE'de irticanın kaynağı nedir? Dini inançlar mı? Kurtuluşu dine, takatlarla sığınmakla bulan yurttaşlar mı? Hayır! İrticanın asıl kaynağı tarihimizin en karanlık dönemi olan 12 Eylül rejimidir. IMF ve NATO patentli diktatörlüktür.

COŞKUN Kırca açıkça yazıyor: Ortadoğu petrolleri o topraklarda yaşayan insanların değil, "**Batı'nın kontrolünde**" olmalıdır diyor. Emperyalizm bölgemize yerleşmek için İranlıları Arapları, Müslümanları Hristiyanları, Türklerle Kürtleri birbirinin üzerine sürüyor, biz de bu oyunu bozmak için inanılmaz inanmayanları, aydınları işlerini, Türklerle Kürtlerin elaze vermesini sağlamalıyız. Elbirliğiyle 163, 141, ve 142, maddelerin olmadığı demokratik, bir Türkiye için, bütün yurttaşların insanca yaşayabileceği barışçı bir Türkiye için çalışmalıyız.

Türkiye Postası

OKUYUCU POSTASI

İki ayda neler gördüm?

Temmuz-ağustos aylarında yaklaşık iki ay Türkiye'de idim. Ara seçimlerin bir ay öncesi oluyordu. İstanbul'un birçok yerinde özellikle de Fatih ve Eyüp seçim nedeniyle olduğu gayet açıkça belli olan "**hummalı**" belediye çalışmaları ile dikkati çekiyordu. Bayrampaşa'da en merkezi caddede olan Demirkapı caddesi delik, değişik bir halde ve yaz ortasında kazılarla patlayışın su boruları neticesinde çamur ve göküklerle tanınmaz bir haldeydi. Bir tarafta kanalizasyon kazıları, su borusu yenileme vs. derken birlerce ev-aile günlerce Kербelâ susuzluğu çekti. Belediyenin su tanklerinin savaş alanına dönen caddeye giremediği için deposunu aşağı sokaklara boşaltması, orta mahalle halkını, özellikle de kadınları ayağı kaldırdı. Eki kovalı kadınlar ANAP'lı Belediye Başkanı Eyüp Uçak'ı makamında sıkıştırdı.

Kadınların şikayetine verecek cevap bulamayan belediye başkan, sarımsık bir yüzle, kekeleyerek sadece "**Daha iyi olacağız**" söz veriyor, yolları hep sizin için yapıyoruz" diyeblidi. Susuzluğun 15-20 gün bulması hemen hemen tüm Bayrampaşa'lıları sağlıksız kuyu suları kullanmaya mecbur bıraktı. Duğal olarak bir müddet sonra mahallelerde işahl salgı çıktı. Özellikle bebekler ve küçüklerin ölümüne neden olan ebeklebebe işahl salgısı sadece bizim mahallede ki küçük çocuğun ölümüne iyi açtı. Bu arada TV utanmadan "**yaz ışıraları karşı öntem**" diye anılarından çocuklarına tuz-pekerek anlatmış suyu içirmeleri gerektiğini sık sık anonsajlar yapıp duruyordu. Gazetelerde poruş beklent doktorları ise bu anonsaj çocuk sağlığıyla alay etmiş ol-

Bayrampaşa halkı su derdinde

duğunu, küçüklerin işahl karşısında derhal hastaneye müracaat etmesi gerektiğini yazıyorlardı.

Bu arada ara seçimler öncesi partilerin TV'de her akşam yayınlanan demecileri bu trajik-komik yaşıntının tuzu biberi haline geldi. Vatandaşlara eğlence çıktı. ANAP, BANAP derken jaguar meselesi derken konsüldü.

ANAP'lılar özellikle belediye başkanın memur ve işçilere büyük baskı yaptılar. Bunların SHP mitinglerinde de görülmüş halinde işlenir son verileceği açıkça duyuruldu.

Ara seçimler öncesi bir de Özal'ın Sovyetler Birliği gezisi vardı. Özal'ın Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri Gorbaçov ile görüşmesi bir çok vatandaş tarafından çok ölümlü karşılandı. Kahvede yaşlı bir amca, "**Helal olsun Gorbaçov'a, Özal eli sıkılacak adam mı ki!**" diyor. Evlerde oğlu haptiste olan bir anne, "**Oğlum, eğer**

Gorbaçov bu adamı kabul etse, elini sıkıyordu içim karardı. Ne iyi etti, bu kahrolasıcayığın seriyeli eli boş gönderdi" diye içini döküyordu.

Tam bu arada ise, İstanbul'da ki TKP davasında yargılanan çok sayıda yurtsever 15 yıla varana ağır hapis cezalarına çarptırıldı. Mahkumiyet kararları haberde okunurken, sunucular haberden sonra, Özal'ın gezisi münasebetiyle olsa gerek- TV'de sinemada "**Askerin Dönüşü**" adlı Sovyet filminin duyurusunu yapıyorlardı. Aynı gece tüm İstanbul da polis operasyonları "**huzur operasyonları**" düzenlendi. Onlarca ekip otosu birçok semte, kahveye baskın düzenledi. İçin garib gazeteler bu polis operasyonları "**Huzur operasyonu**" adıyla duyururken, bu seferki operasyon gazetelerde hiç yer almadı.

Nedim Soner/İsviçre

İki postane iki tavrı

İzmir Kemaltı'nda kitap sergisinden birkaç ilerciyi yazan kitabını satın aldım. Yine aynı gün bir gazete bayinden de Gün, Yarn, Nokta, Yine Gündem gibi dergileri de satın aldım. Amacım bunları bir paket yapıp İsviçre'deki bir dostuma göndermek idi. Sağlam bir şekilde yaklaşık 2 kiloluk paketi bir postaneye götürdüm. Basmahane'deki bu postanese girmemi söylediler. Kordon'da genç bir memure kolun için de ne olduğunu sordu. "**Kitap var**" cevabını alınca "**Görmemiz gerek**" deyip paketi açtı, baktı, baktı... Tam karşındaki bölümde bulunan bir erkek memura yolladı. Lakaftı tavırı memur bir müddet beklettikten sonra, yöreli bir göz gezdirdi ki paket ve dergiler üzerinde ve kendi kendine söylenir gibi bir tavrı: "**Kardeşim hepisi sol, sol, olur mu ya bu bunlar yasaksa?**" diyerek beni ve paketi bu sefer de "**Sayın müdür**"üne havale etti. Müdüre anı ben beni çağır, önünde de önce incelemedi ki paket ve dergiler.

Müdire kitap ve dergilerden bazılarını ayırıp, "**Bu bölümü gönderelimiz, yalnız dergilerini emniyetten kağıt getirmeden gönderemeyiz**" diye kesp attı. Bunlar arasında Yarn ve Gün ile Mehmet Kemal'in "**Sol Kavgası**" adlı kitabı ve meşhur antikomünist ve dönük Aclan Sayılan'ın "**Türkiye'de Sol Hareketler**" adlı kitabı bulunuyordu(!)

Bu durum karşısında "**o halde hiçbirini göndermiyorum**" deyip, hismalı paketimi topladım ve dışarı çıktım. İlk başvurduğum genç memure hanım baktı ve "**Ne oldu? Göndermiyoruz mu?**" diye tedirgince sordu. Olanı biteni zaten duymuştum. Et-fan süzdükten sonra açık bir sesle "**Siz en iyisi pasaport postanesine gidin, orası alabilir**" dedi. Hemen arayı gittim. Başvurduğum memur yine "**Aç görüşüm içinde ne var**" dedi. Dergilere şöyle bir baktı: "**İyi, iyi pek bir şey yok, gönderelimiz**" diyerek, ayrıca "**uçak**" la giderse 4 bin TL tuttuğunu, "**normal**" giderse 400 TL olduğunu, normal gönderimden daha iyi olacağı, zira zaten aslında "**normal**" giden paketin de uçakla gittiğini(!) söyleyerek bir yelik daha yaptı. Teşekkür ettim ve paketimi "**normal**" gönderdim.

"**Bunları nereye gidecek?**" "**Üstünde adres var, Avrupa'da bir karadaşıma gönderiyorum.**"

"**Kendinizi götürseniz yar**" demezmi.

"**Posta ile göndermede ne sakınca var?**"

"**Biz bunların yasak olup olmadığını bilmiyoruz. Siz en iyisi Emniyet Müdürlüğüne gidin, bu kitapları gösterip, yasak olmadığına dair bir kağıt getirin, o zaman göndeririz.**"

"**Bunların hepsi bayilerde açık-**

İsviçre'den bir okur

Seminare

Türkiye Postası

Abone Fişi

Çile gümrükte başlıyor

Aslında herşey eski adı Yeşil-

ye sordu. Gazeteciğim diye ce-

son bir aydır çalışan işçilerin de

Türkiye Postası

Adı-Soyadı
Adresi

Ülkesi

Abone ücretini **Vereinigung für Volkerverständigung und Solidarität**, Konto-Nr. 219-004090, BLZ 350 500 00, **Sparkasse Dulsburg-Kaisersberg** hesabına yata-
rınız ve bu abone fişi ile birlikte nakale makbuzunuzu **Türkiye Postası Abone Servisi**, Moltkestr. 45, 4100 Dulsburg 1 adresine postalayınız

Bu abone spangını 10 gün içinde (posta damgası geçene kadar) yazdı olarak baş-
vurarak iptal edebilirsiniz.

Tarih

İmza

Für Bundesrepublik
(Federal Almanya için)

ABBUCHUNGSVOLLMACHT
(Kontodan çekim yetkilemesime)

Ich ermähige Sie hiermit -wiederlich- die TÜRKİYE POSTASI Abonne-
mentgebühren von meinem Konto einzuziehen.
(Sizi bu imzama -her an gün alabilmek üzere- TÜRKİYE POSTASI'na abone
olmanız kontodan çekme hakkını veriyorum.)

Beginn ab:
(Başlangıç tarihi)

Abbuchungsmodus:
(Kontodan çekme yöntemi)

Name, Vorname:
(Soyadı, Adı)

Strasse, PLZ, Ort:
(Adresi)

Mein Bank/Postcheckkonto bei:
in:

(Bankam/Postanenin adı)

(Yeri)

Konto Nr.:
(Hesap numarası)

Datum:
(Tarih)

Bankkreditzahl:
(Banka numarası)

Unterschrift:
(İmza)

Abone bedeli

	F.Alm.	Belçika	Denim.	Fransa	İngiltere	Hollanda	İsviç
6 aylık	30 DM	600 BF	120 Km	90. FF	9.- £	35 G	95 Kr
1 yıllık	60 DM	1200 BF	240 Km	180. FF	18.- £	70 G	190 Kr

Türkiye Posta: 15 güde bir çıkar **Herausgeber:** Vereinigung für Volkerverständigung und Solidarität e.V. Donaustr. 1, 1000 Berlin 44 **Verantwortlicher Redak-
teur:** A. Soylomezoglu **Anschriit der Redaktion:** 4100 Dulsburg 1, Moltkestr. 45 Tel: (0203) 340397 **Hersetzlung:** Informedia, 4100 Dulsburg 1, Moltkestr. 45
Druck: Druckhaus WAZ GmbH & Co. Betriebs KG - 4300 Essen 1, 219-004090, BLZ 350 500 00 **Sparkasse Dulsburg-Kaisersberg Abone Kısıtları:** Federal Almanya ve Berlin'de 6 aylık (12 sayı) 30 DM, 1 yıllık (24 sayı) 60 DM.
Temsilcileri: **Fransa-Park Tel:** 1-4259740 **İsviçre Tel:** 2135691 **Hollanda-Den Haag Tel:** 070-890 336 **İngiltere-Londra Tel:** 01-8816514 **Danimarka-Kopenhag Tel:** 01-707506 **İsviç-Stokholm Tel:** 08-7401941

çocuk sağlığı aly etmek ol-

Çile gümrükte başlıyor

Aslında herşey eski adı Yeşil köy, yeni adıyla Atatürk Hava-
alanında başladı. Külhanbeyi ta-
vırlı, ukala bir polis bana: "Dur
bakalım şimdi sen nesi? Kim-
sin? Türk müsün? Değil mi-
sin?" diye sertçe sordu. Afalla-
dim. "Evet ben Türküm neden
sordunuz?" deyiverdim. Polis:
"Sen ne biçim Türksün, kılık
kiyafet, hadi aç bakalım bütün
valizleri, seni bir güzel araya-
yım?" Baktım niyeti kötü, işi zora
sokmak beni kızdırıp kimbir
hangi ger duygusunu tatmin et-
mek istiyor. Gayet sakin, hiç se-
simi çıkarmadan bavulu açtım.
"Ne iş yaparsın dışanda?" di-

ye sordu. Gazeteciyim diye ce-
vap verdim. Bir anda polisim uka-
la, kabadayı tavırlı balon olup uç-
tu: "Daha önce söylesene be
kardeşim, o zaman sizde güm-
rükük eşya da yoktur, değil
mi?" diye şapşalladı. Gayet sa-
kin, "Yok tabii" dedim, bavulu-
mu toplayıp geçtim.

Bir gün de polis kolejinde iş-
çi olarak çalışan eski bir dostu-
mu gördüm, Karşılıklı sohbet,
hasbihalden sonra bana işini an-
lattı. Polis öğrencilerinin nasıl ge-
ri bir eğitim ile yetiştirildiğini ve
cuma günleri tüm okulun, yöne-
tici, polis ve öğrencilerinin birle-
te cuma namazına gittiklerini,

YOL ve AMAÇ

14. sayı
çıktı
Fiyatı: 7, DM
İsteme adresi: Erms Verlag
Postfach 101016
4300 Essen 1

DUYURU

Ruhi Su'nun uzunca yılların El
Kitapları ve Seferberlik Tür-
küleri çıktı.
Bu iki uzunca taradın edinmek
isteyenler için **İsteme adresi:**
Erms Verlag, Postfach 101016
4300 Essen 1.

DUYURU

Stuttgart işi Birliği ve Stuttgart Gençler Birliği yaptıkları yabış-
eğlencesine tüm okulları davet ediyor.
Yer: Jugendhaus Hallischlag Löwentorstr.
Program: Orkestra, türküler geçidi, tombala, skeçler, folklor, yarışma
ve çocuklar için ayrıca program.
Giriş: Fiks menü çek dahil 15 mark.

DUYURU

Grevenbroich Gençlik Grubu 20 Aralık cumartesi günü saat 17.00'de
Ulusal Arası Gençlik Eğlencesi düzenliyor.
Program: Türkiye, Yunanistan, İspanya folklor ekipleri, Orkestra Ritm
84, Alman müzik grubu, tombala, döner.
Giriş: 3 mark.
Yer: Alterferwache Grevenbroich.

TEŞEKKÜR

Babamız, enistemiz **Fikri Ömür**'ün vefat dolayısıyla bizimle dayanışma
gösteren, acılarımız paylaşan Haagsbergerli ve diğer bölgelerdeki
tüm dostlara teşekkür ederiz.

Karıncı, çocukları, kayınları

Nedim Soner /İsviçre

Seminar
mit
Kinderbetreuung

IG-Metall çocukların da bakıldığı seminerler düzenliyor

IG-Metall ocak ayında itibaren 1987 yılında çocuk bakımı
seminerler düzenliyor. Çalışan ya da yalnız başlarına yaşamak
zorunda kalan anne ve babalar için düzenlenen seminer-
lere 3 ila 12 yaşlar arasındaki çocuklar da götürülebilecek.
Seminer süresince çocukların uzman eğitimciler tarafından
eğlenmeleri, oyun oynamaları sağlanacak.

Sprockhövel'deki Bildungszentrum'da yapılması planlanan
seminerler katılımları genişliğine ve ilgiye bağlı. IG-Metall sim-
dinen genis katılımları sağlanmasına için üye ve aktif çalışanlar
çağrıda bulunuyor. Seminerlere, katılmak isteyenler IG-Metall
işyeri işçi temsilcilerine, sendika temsilcilerine ya da doğrudan
IG-Metall yöneticilerine başvurabilirler.

Tüncer Özdenek /İsviçre

BULMACA

SOLDAN SAGA: 1- (1238-1320) Tasavvuf edebiyatının
yaratıcısı olup, şiirlerinde akıcı bir Türkçü kullandığı-
ndan dolayı halkın genelinde binenimsenmiş ve yapıları
bundan dolayı günümüze kadar gelmiş büyük bir oza-
rımız - Matematiklerde dairinen çarpmı öğmek için kul-
lanılan sabit bir sayı, 2- Bir gezegen - İçinde bulun-
lan kuşulların meydana getirdiği durum, 3- Kölden esen
sık sık rüzgar - Üniversite başkanı, 4- (Tersi) Konya'nın
bir ilçesi - Bir erkek adı - Kimyada tautanın simgesi,
5- Enstrüman - Platinin simgesi - Toprağın yapısını akması-
nı veya suyun yayılmasını önlemek amacıyla yapılan
kalın duvar, 6- (Tersi) Tok olmayan - Yüzdüm, 7- Yüce-
İşaret olarak veya çeşitli amaçlarla kullanılan küçük
bayrak, 8- Bir harfin kalın okunuşu - Çeşitli dans ve
oyunlardan oluşan zengin görünümlü sahne gösterisi -
Bir yarışın belirli evrelerinden her biri, 9- Sütün yüzünde
toplanan yağlı tabaka - Boru sesi, 10- Uzakdoğdu dinlerinden birinin kurucusu - İki önermesi bulunan ve her
iki önermenin yargısı aynı olan tasan.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Zar kanatlılardan, parlak renkli, ayakları kısa, karnı uzun uçuşu bir böcek, 2- Sov-
yetler Birliği'nde bulunan ve Asya ile Avrupa'yı coğrafi olarak birbirinden ayıran bir sıradağlar silsilesi - İlgiz,
3- İnsanlar ahlak kurallarına karşı bedşetli bağlılık duygusu - (Tersi) Silahlı kuvvetlerde bir generallik rütbesi, 4-
Öğütülmüş tabii - Afrika'da bir başkent, 5- Kale duvarı - Bir tembih sözü, 6- Acınma, yerime - İran'da
sahlik döneminde, şah karşıtı binlerce kişiyi acımasız işkence metotlarıyla öldürmesiyle tanınan gizli haberalma-
na örgütü, 7- Kapalı ve yalnız arada oturalacak yer olan dört tekerlekli atı arabası, 8- Dönercek çalışan baskı
makinesi - Bir renk, 9- (Tersi) Bir toplulukta binenimsenmiş görenek, gelenek ve ortaklaşa alışkanlıkların tümü -
Güçste bir oyun, 10- Ulusal arası taktik ülkesini simgeleyen harfler - Bir zaman ölçüşü birimi, 11- Ayak
(Eski dil) - Bir cıvı ve adı - Santraçta yenilgi, 12- Yazın, gündüz denizden karaya doğru esen mevsim rüzgarı -
Eski Mısır'da ölümlerin.

Theodorakis'le Türkiye'ye gelen Yunanlı gazeteciler NETAŞ grevci işçilerini de ziyaret ettiler.

Biz kardeşiz ve mücadelelerde her zaman birlikte olacağız

Proti gazetesi Mikis Theodorakis'in İstanbul'da verdiği konserler boyunca Türkiye'deki izlenimlerini sayfalarına geniş yer verdi. Gazetenin 8 Aralık sayısında yeralan NETAŞ grevci işçileriyle ilgili izlenim ve röportajı özetleyerek yayınlıyoruz.

İlk grev

Otomobil-iş sendikasında üye 2500 işçi 18 Kasım'da başladıkları grevlerini Mikis Theodorakis'in şarkılarını ve kendi şarkılarını söyleyerek sürdürüyorlar.

Bizler grevci işçilere götürerek Murat'la İstanbul metrosunda buluştuk. Tünel olarak alandıranlar metro sadece bir vagondan oluşuyor ve bir kilometrelik bir yol gidiyor. (Bizim metronun (Yunan) daha kötülere de varması). Sadece bu da değil İstanbul'un korkunç bir trafiği var-bizimki onun yanında bulunmaz oluyor- hemen şunu da belirtelim ki İstanbul'a her ay yaklaşık 200 araba ithal ediyor.

Bizi şehrin Avrupa yakasından Anadolu yakasına geçiren vapur, işçilerin evlerine dönen işçi ve memurları doluydu. Vapurun çaycı tepside "zaruri madde" çayla yolcular arasında dolmuş. Murat hüzürlü "Bugünde bütün gazeteler çayda radyosunu olduğunu yazıyor" derken. Belki bu nedenle, belki de Boğaz'ın dondurucu soğukluğunu nedeniyle çoğunluk o sırada merakım takımıyla ortaya çıkan sahipsizden salep almaya terah ettiler.

Bizi Ümraniye'deki sendika binasına uğurcu aramızca "dolmuş" götürdü. Birinci Dünya Savaşı'ndan kalma iki ayrı aralanan Türkiye'nin "dolmuş" deniyor. Arkalar, bunu bir çeşit halk taksişine çevirmişler. Birçok yolcu alıyor ve düzenli çalışıyor. Dolmuş kelimesini Türk-Yunan dolma kelimesinden

Yunanistan'da yayınlanan Proti gazetesinin çektiği resimde grevci NETAŞ işçileri.

hazları yapıyor. Kalan kısmı çeşitli Türk kuruluşlarına bağlı çalışıyor. Şirketin hisselerinin büyük bir kısmına tersaneler sahip.

Sendika Başkanı Şahin Enayak bizleri içtenlikle karşıladı ve "zaruri madde" çay ikram etti. Grevimiz Yunanistan'da öğrenilecek olmasa bizim için çok sevindirici

"Özgürlük, demokrasi, barış için savaşan bir halkın yansıtığı o büyük coşku karşısında hissettiklerimiz, hayatımda ancak bir kaç defa hissettim"

Mikis Theodorakis'in Yunan ve Türk halkları arasındaki ilişkileri güçlendirmeye yönündeki girişimi Türkiye'nin burjuva grevleri tarafından çokşuyla karışılıyor. İstanbul'da aralarında Aziz Nesin, Yaşar Kemal, Zülfü Livaneli, Hükmet İpekçi'nin olduğu 27 tanınmış şahsiyet Türk-

"Bugün grevimizin 16. günü. Grev sonuna kadar sürecek, isteseydirmiz kabul edilene, zafere ulaşmaya kadar sürülecek" dedi.

6 yıllık süzünüklattan sonra Türkiye'de ilk büyük grev oluyor. Daha önce de tersane işçilerinin grevi olmuş. 2650 işçiden istisnasız hepsi grev yapıyor.

Sendikamızın toplantı salonunda grev yerinde nöbet tutan grevçiler sohbet ediyor. Fabrika 200 metre daha aşağıda.

Yunanistan'dan geldiklerinde öğrenince grevlerinin durumu, heyecan ve hoşnutsuzluktan da ötedi. Bizze Theodorakis'in konserlerini sorular, nasıldı, hangi şarkılar söy-

lendi. Kendileri tabiki gidememişler. Onlar için konser biletleri çok pahalı halklar gözündeki Türk-Yunan dostluğu yönündeki tüm çabaları desteklediklerini belirttiler.

İlhan: Dostluk köprüleri işçi sınıfından başlamalıdır, çünkü onlar öncüdür. Bir Türk işçisini Yunan işçisinden ayıran ne olabilir? Biz burada açız ve bildiğim kadarıyla Yunanlı işçiler daha üstün bir durumda değiller. Ama hükümetler paraları sıfırlanma için harıyor. Sızınlekle adalarla bizimkiler Ege kıyılarıyla kendilerini haklı göstermeye çalışıyorlar.

Alastır: Buraya gelip konser verdiği için hükümetin Theodorakis'i kötü biçimde neden eleştirtiler anlayamadım. Bu bizim için çok iyi oldu. Asırlardır süren bu düşmanlık artık dormalıydı. Belki Özal bu durumu bakan Türkiye'de de şimdi özgürlük var diyerek kullanabilir. Hiç kimse ilk yüzüldüğü anlamayacak kadar aptal değildir.

İşçiler daha saatlerce konuşmak istiyorlar. Hepsi konuşmak seslerini Ege'nin öbür yakasına "dost Yunanlılara" iletmek istiyorlar. Bir kez daha çay ikram ediyorlar. Sonunda benden onlara Mikis Theodorakis'in bir parçasını söylemiş istiyorlar. Konserlere gidip izleyemedikleri için bu şarkıları duyup istiyorlar. Bu sorunu Mikis'in benden gazeteci izleyiminden dinleterek çevirebildi. İşçiler Mikis'in şarkılarını ayağına alarak tempo tutarak, yummunkları kaldırarak "mücadele" sloganı mücadelelerin başlangıcıdır" yazılarına dinliyorlar. Kasat birer birer işçi elinde sazı gıcır ve Zülfü Livaneli'nin Nazım Hikmet'in bir şiirinden bestelendiği şarkısını söylüyor. Gıtmı zamanı geldi. Bizi dışarıya kadar uğurluyorlar "Yunan işçi-

Türkiye muhabirimiz bildiriyor:

Yaşama hakkı

Trabzon'daki Fethi Eğitim Fakültesi mezunu Ahmet Çebi şöyle diyor:

"Mutlu olmak için bir tek şey istiyordum: Okulumu bitirip işe başladuktan sonra, ilk maşımama anemne bir eşarp, babama da kasket alacaktım. En çok bunu gerçekleştirmedim için üzülü-yorum."

Ahmet Çebi Trabzon'un Aralık ilçesinden. 1960 tarihinde doğmuş. Babası Aralık ilçesi Camii müezzinliğinden emekli. Ahmet Çebi şöyle konuştu:

"Allemin olanakları son derece sınırlıydı. Bütün geleceklerini baba bağlamışlardı. Okulu bitirip öğrenim olacaktım. Bir bakıma benim bireysel kuruluşum onların da kuruluşu olacaktı. Çünkü, okulu bitirince onlara da yardım edecektim. Son sınıfıyken, allemin olanakları tükendi. Bir inegimiz vardı. O inek sadece aileyi sustu veren bir varlık değil, aynı zamanda anemnin de arkadaşındı. Çünkü daha buzağıyken anem onun satın almış, büyüt-müştü. O inegün kayıbnan anem için ne demek olduğunu biliyordum. Bazen ahıra gittiğinde anemnin onunla konuşuşuna tank oluyordum. Kendi çocuğuyum gibi tath sözler söylüyordum ya verirken ya da sağarken. Oksu-yor, sevdiyordum inegi. İnek aynı zamanda allenin tek servertiydi. Yeleğe katke için anem sütmü satıyordu. İşte ben son sınıfıyken allemin bu inegü sattı. Parayı oğludğu birka baba verirdi. Trabza-na gönderirdi. O parayı oğludğuca hesapla harıyarak yığıncı-dım. Haziran döneminde şenarları verip okula bitirdim. Sevinçle allemin yanına döndüm."

Ahmet Çebi, ilk maşımama anemine alacağı eşarpu ve babasına armağan edeceği kasketi diyerek, öğretilmiş okulu dillece yazıyor. Sonra otup bekliyor. Aradan aylar geçiyor. Fakat herhangi bir yanıt almıyor.

"Güvenlik soruşturması yapıyor. Biraz bekle..." "Biraz" denilen süre tam iki yıl oluyor. 1982 yılının haziran ayında, Milli Eğitim Bakanlığının şu yazı-yı alıyor: "657 sayılı Devlet Memurları Kanunun 48. maddesinin bazı genel ve özel hükümlerini taşımamızdan ötürü öğretmenliğiniz sakonca görülmüştür. Bir daha kesinlikle baş vurduda bulunmayınız, bu yapıldığı takdirde dosyanız lade edilecektir."

Böylece Ahmet Çebi'nin annessine eşarp, babasına da kasket armağan etme düşüyle birlikte, yaşama sevinci de kırılıyor. Çünkü, sıralan Amerika Birleşik Devletleri tarafından çizilen Türkiye demokrasisinde, onun herhangi bir işte çalışması, başka bir deyimle yaşaması "sakonca" görülmüştür.

Fakat Ahmet Çebi yılmıyor. O dönemde herkesin yaptığı gibi işi asını öğrenmek, "torpiz sağlamak" için asker aramaya başlıyor. Emekli bir asker aracıyıyla, bir generale gidiyor. Derdini anlatıyor. General onun, Milli Eğitim Bakanlığında yetkili alayına gönderiyor. Fakat tüm cabalara karşın, "torpiter demokraside uygun bir kişi" olduğu kabul ediliyor, onaylanıyor.

Amerika Birleşik Devletleri ve dolayısıyla generallerin "güvenli-dar"ı Turğut Özal, "silvi gışiler" içinde ilk idareci dervadiktan sonra, sıraları işi belirlenmiş ve "herşey holdinger için" kurulan oturtulmuş dönemde de bir şey değişmedi. Ahmet Çebi, yeniliyi kabul ederek Aralık'a ailesinin yanına döndü.

Ahmet Çebi şöyle diyor:

"Bu yaşadığı işi öğrendim. Düzen, fazlame öğrendim. Sermaye iktidarının acımasızlığına yayayarak öğrendim. Faşist militanlara, MHP'li kurtlara sağladıkları onceliklerin, olanakların nederlerini daha iyi kavradım. Sımdı çay bahçelerinde çalışıyo-

ndan kalma üç sralı Amerikan arabalara "dolmuş" deniyor. Türkler, bunu bir çeşit halk taksişine çevirmişler. Birçok yokuş alıyor ve düzensiz çalışıyor. Dolmuş kelimesi Türk-Yunan dolma kelimesinden geliyor.

Grevci işçiler

Sendikamız bürosu eski bir binanın üçüncü katındaydı ve grevci işçilerle doluydu. Girişteki büyük afiş bize grevin 18 Kasım'da başladığını gösteriyor. Şu anda 2500 işçi Türkiye-Kanada ortaklığıyla kurulan NETAS fabrikasında grev yapıyor. Şirketin yüzde 31 hisseli Kanada'ya ait bölümü telefon ci-

risimisi Türkiye'nin başişvere güçleri tarafından çokyuyla karışılıyor. İstanbul'da aralarında Aziz Nesin, Yaşar Kemal, Zülfü Livaneli, Hikmet İpekçi'nin olduğu 27 tanınmış şahsiyet Türk-Yunan Dostluk Birliği'nin kurulduğunu ilan ediyor.

Mikis Theodorakis İstanbul konseri dönüşünde gazetecilerin sorularını telefonda yanıtladı.

Türkiye Postası: İstanbul'daki konserlerinizi gösterilen ilgili nalsi değerlendirdiyseniz?

Mikis Theodorakis: Dünyanın her yerinde 1500'den fazla konser verdim. Fakat, "Biz ikiz, üçüz, binonçüz" adlı şarkımı ve diğer

yaşan bir halkın yastığına o büyük çocuk karşısında hissettiklerimi, anlatmak isterim ki, hayırdır. Ancak birkaç, daha hissettiklerim.

Türkiye Postası: Ziyaretiniz sırasında Türkiye'yi aydınlatma bir-
yasına geldiniz. Çağrınız kimlerin desteklediği konusunda bilgi verir misiniz?

Mikis Theodorakis: Türk aydın-larına buluştuk. Hepsi de Yunanistan'da ve Türkiye'de bir Yunan-Türk Dostluk Komitesi kuruluması fikrini en sıcak şekilde selamladı-lar.

İstanbul'daki son konserde sun-düğüm Türk-Yunan Dostluk Ko-mitesi'nin kuruluşu çağrısını Türkiye'nin kültürel ve düşünsel yaşa-mında önde gelen 27 kişi imzaladı.

Kamuyu tarafından büyük bir sevinçle karşılanan iki çağrı da her iki halkın bağışsızlığına, ege-neliğine ve devletlerin toprak bu-tünüllüğüne saygı temelinde ve insan haklarına saygıya dayanan dostlu-

ğuşuna dayanarak, Yunan-Yunan gelişme perspektiflerindeki nasıl gör-
rörünüz?

Mikis Theodorakis: Yunan-Türk dostluğu her iki ülkede de mevcut olan güven unsurların tep-kilerine rağmen daha da ilerleye-
cektir. Bunun koşulları günümüzde artık iyice olgunlaşmıştır.

Yunan ve Türk halklarının en geniş kesimleri NATO'nun her iki ülke-de de körlüklediği silahlanma yarış-
nın yükünü taşımak istemedikleri yönünde günbegün daha da bi-
linçleniyorlar. Yunanistan'ın çe-
şitli bölgelerinde çok sayıda insan

bana telefon ediyor, girişimini kut-luyor ve kendi kentlerinde Dost-luk Komitesi'nin kuruluşu için kol-lan sıvayacaklarını bildiriyorlar. Bu konuda çok iyimserim. Yunan-Türk dostluğu gelişecektir ve bu-nun Türk halkının barış, diktatör-lükten kurtulma ve gerçek demok-rasi için mücadelesine katkıda bu-lunacağına inanıyorum.

Polis nasıl terfi eder?

Bir ülke düşünün, kaçakçı ya da soyguncu musunuz, eli-nizi kolunuzu sallayla sallayla rahatça doluşabilirsiniz, üstelik esrar ve silah kaçakçısıysanız daha da makbulsunuz.

Polisiniz bir kaç kişiyi döverek hastahanelik mi ettiniz işkencede sakat mı bırakınız, ya da öldürünüz. Derhal mesleğinize terfi imkanı vardır. İnsan haklarının ayaklar al-tına alındığını kaidelerin ihlal edildiğini görüp karşı mı çık-tınız. O zaman yay geldi başınıza, önce mesleğinizi kaybe-dersiniz, sonra da cezaevi.

İşte birkaç somut haber örneği:

1980 yılında Karat'a Barış Göktas ile Sefer Gürge'nin iş-kenceyle sakat bırakan Başkomiser Kemal Kartal 17 Ocak 1980'de sok görüşlü Oruç Korkmaz'ı işkencede öldürdü. Yapı-lan yarılama sonucu 1983 yılında 8 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırıldı. İşkenceci polis hapishaneye gireceği yerde, 31 Temmuz 1985 tarihinde 12 sayılı bakanlık kararıyla Emniyet Amirliği'ne terfi ettirildi.

Bu olayı tepki duyurana basına sızdırdığı için 34 yaşındaki polis memuru Nurhan Varlı ise görevinden alındı.

M.Hayrullahoğlu'nun katli de terfi etti

Türkiye Komünist Partisi üyesi olmak iddiasıyla gözaltına alınıp öldürülen M.Hayrullahoğlu'nun katillerinden Ümit Bavek terfi ederek Kadıköy Emniyet Amirliği'ne atandı:

27 Şubat 1984 İ. Sıkıyönetim Mahkemesi'nde açılan da-vada M.Hayrullahoğlu'nun İstanbul Sıvası Şube K grubu B bölümü elemanlarından Başkomiser Ümit Bavek, Komser Mehmet Yetiş, Müdür Muavini Ali Can Özgüner, İstanbul Merkez Komutanlığı'nda görevli Astsegin Engin Deven tarafından öldürüldüğü kanıtlanarak, 1 Nisan 1986 tarihinde Ümit Bavek, Orhan Tanrıhan, Mehmet Yetiş isteserek ölü-mü neden olmanın 10'ar yıl 8'er ay ağır hapis cezasına çarptırılmışlardır.

İşkenceci katil Ümit Bavek de cezaevine gideceği yerde terfi ettirilerek Kadıköy Emniyet Amirliği'ne atandı.

İstanbul'daki "Sıkıyönetim" emriyle, Kasım 1980'de bir işçi içinle-
de saza geliyor ve Zülfü Livane-lin'in Nazım Hikmet'in bir şiirinde bestelediği şarkısını söylüyor.
Gimme zamanı geldi. Bir deşan-
ya kadar uğurluyorum "Yunan iş-
çilerine selamlarımı söyleyin ola-
nara söyleyin bir kardeş ve mü-
cadelelerde her zaman birlikte ola-
cağz."

Türkiye Kürdistanı'ndaki zulme yeni bir örnek

"Dokuz köyün erkekleri gözaltında"

"Dün akşam geldiler, üstünde
pijamas vardı. Çavuş, 'eğ biraz
senle konuşacağız' dedi. O anları
başına geleceği, giyinmek istedi.
Ama izin vermediler. Üstündeki-
lerle alıp götürdüler. 70 yaşındaki
adamları ne isterler bilmem ki?
Hastadır zaten. Şimdi her gece
geyip ezi basıyorlar. 'Ya Abdurrah-
man' teslim edersiniz ya da sizi
rahat bırakmayız' diyorlar."

Mardin'in İdli ilçesinin Pınarba-
şı köyü sakinleri halledirler işkence
altında. Yukarıda başlanma gelele-
ri anlatmaya çalışan ise beş köylü-
siyle birlikte gözaltına alınan 70
yaşındaki Ramazan Motor'un eş.
Motor'un 20 yaşındaki kızı ise
"Musa'yı (agabeyi) iki ay önce al-
dılar. Bir daha haber alamadık.
Şimdi de baskılar sürdürdüler. Ab-
durrahman ise belki öldü, belki de
Suriye'de yakalandı. Ya da İran-
Irak savaşında esir düştü. Bizim
sınucumuz ne?" diyor.

Pınarbaşı köyü sakinlerine yapı-lan bu baskılara neden olarak yu-karıda sözü edilen Abdurrahman
Motor adlı kişi gösteriliyor. Gözü
dönmüş güvenlik güçleri tarafın-dan, Abdurrahman'ın eşi Hamdiye
de bir süre önce eşiyse yakın za-manda cinsel ilişkide bulunup bu-lunmadığını tespit etmek için göz
altına alınıms. İçrede kadınlar için
hapishane bulunmadığından DYP
İl Belediyesi Başkanı Ebülce Cevrim
in evinde "Yed-i d'im" altında tu-luktuktan sonra jandarmalar tarafın-dan bilineney bir yere götürül-müş, 20 günlük gözaltından sonra
serbest bırakılan Hamdiye'nin
kendii evinde kalmamasına da izin ve-rilmiyor.

Jandarma komutanlığı yalnızca
Motor ailesine işkence etmek de

Çocuk çocuk 21 kişilik bir aile köylerinden sürülmek isteniyor. Resimde; Motor ailesinin fertleri görülüyor.

kalmıyor. Bütün köy dehşet içinde.
Köylüye 21 kişilik Motor ailesinin
köyden kovulması için baskı ya-pıyorlar. Sabah erken saatlerde ka-rakolun bahçesine getirilen 9 kö-yün erkekleri akşam gün batımına
kadar ayakta ve ayazda, hiçbir ıhtı-
yaçlarını görmelerine (yemek ve tu-alet dahil) izin verilmenden bekletiliyorlar. Evi karakolun hemen ya-nında olan kaymakam Selahattin
Aparı, "Buraya gelen her komutan
ayrı uygulamaları yapıyor. Bir kaç
gündür karakolda çok sayıda ya-randansın tutulduğuna, bunların
burada topluca namaz kıldıklarını
gördüm. Olayı soruşturduğumda,
bir teröristin kaçılmasını için 9 kö-yün ileri gelenlerinin gözaltına
aldığını söylediler. Bu duruma
muhalede olamadım çok. Beni aşın
bir konu" diye açıklama yapı bu-lunuyor.

Yöre halkı üzerindeki baskıları

Sermaye iktidarı'nın acımasızlığı-na yasayarak öğrendim. Faşist
militanlara, MHP'li kurtlara sağ-ladıkları önceliklerin, olanakların
nedenlerini daha iyi kavradım.
Şimdi kaç bahçelerinde pahasıyo-rum. Ama yasayarak fasizmi öğ-rendiğim için mutluym yine
de..."

duyarak Mardin'in gelen SHP mil-
letvekilleri Kenan Nehruzoglu ile
Vecdî Ataklı yaptıkları artırma
sonucunu açıklarken 9 köyden 25
kışının 23 gündür sabah sekizden
akşam 18'e kadar karakol bahçe-sinde bekletildiklerini ve Abdur-
rahman Motor'un bulunması ya da
ailesinin köyden kovulması için
baskı yapıldığını doğruladı. Ke-nan Nehruzoglu basına yaptığı
açıklamada, "Hiç kimse anayasayı
ve hukukun üstünde değildi.
Bu olayların tahkiki çok zor değil-dir. Herkesin gözünün önünde ce-zayarı eden olaylardır. Bu olayların
nedeni ve başı bizzat baskıların
kendisidir. Bu kadar kötü olayla-rı başbakının bilmesimi mümkün
değildir. Halk izzetini aklı almaz
uygulamaları görme için Sayın
Cumhurbaşkanı Evren'i Mardin'e
davet ediyoruz" dedi.

Gördüğümüz destek gücümüze güç katıyor

"Mücadele bitmedi başlıyor"
sloganı ile İstanbul, Ankara ve İz-mir'de greve çıkan NETAS işçile-rinin bu gösterimi grevi bir ayını
doldurmak üzere gerek yurtiçinde,
gerekse yurtdışında çeşitli çevre-
ler NETAS işçilerine dayanışmasını
sürdürüyor.

Mahalle baskalları grev süresin-
ce işçilerin veresiye alış veriş ya-pmasını kabul ediyor. Vatandaşlar
arabalarıyla grev yerlerine gelecek
başarı dileklerini iletiyor. Çeşitli
sendikalar işçilerin bu direnişini
desteklediklerini açıklıyor.

Yunanistan'da yayınlanan Proti
gazetesi ise iki tam sayfasını NE-TAS işçilerine ayırmış.

12 Eylül rejiminin yeni sendika-lar yasası nedeniyle grevci işçilerin,
grev yerinde toplu halde kalmaları
kendilerine barmak yapmaları ya-sak. Yağmur, ayaz altında işçiler
biri saat arayla grev gözcülüğünü
sürdürüyor. Grevci işçilerin Sev-

dakar Kılıç bu konudaki görüşle-ri-ni şöyle dile getiriyor: "Bizî öyle
yağmura soğukla, karla yıldıra-caklarını sanıyorlarsa aldanıyor-lar. Biz gücümüzü hakkımızdan
sonra da birliğimizden alıyoruz.
Hakkımızın arkasında gidiyoruz
ve alana kadar da gideceğiz."

Enver Bilici isimli bir işçi de
"Çoşkunum ve heyecanımız ilk
gündenkinden daha da artıyor, her-gün. İşçi arkadaşlarımızdan sendi-kacıların, toplumun bir çok kes-minden gördüğümüz destek gü-cümüze güç katıyor. Gece nöbet tu-tarken, otomobilini durdurup ba-sarı dileyen, sigara ikram eden,
yardım öneren, gündüzleri bizi sak-sız ziyaret eden eşlerimizin çok-larımızın desteğini yanımda gö-rüldüğü inanılmaz pekiştiriyor. Biz bu-rada aslında iki kişi olarak değiliz
2 bin 650 NETAS işçisinin beyni
ve yüreci ile nöbet tutuyoruz," diyor.

Federal Almanya'da çalışan bir grup Konyalı işçiyile görüştü

Serpil ERYILMAZ

“Biz Konyalılar olarak toptan karşı çıkmalıyız”

NATO Savunma Bakanları Komitesi sonbahar toplantıları 4-6 Aralık tarihlerinde Brüksel'de yapıldı. Uzun süredir kamuoyunda tartışılan, Konya alpak uçus eğitim merkezi konuları toplantının gündeminin en önemli maddelerindendi.

NATO üyesi Türkiye'de Konya Hava Eğitim Üssü ile Kanada'da Goose Bay Hava Üssü alpak uçusları için anlaşıyor. Ancak Kanada'da bölge sakinleri, gürültüden Ren geyiklerini korkutup kaçıracağını ileri sürerek karşı çıkıyorlar. NATO ülkelerine yakınlığı, bölge olarak yerli sürerek karşı çıkıyorlar. NATO üyesi'nin bizzat bu işe talip olması nedeniyle Konya üzerinde ısrarla duruluyor. Buna ek bir proje de NATO çerçevesinde toptan atış eğitim merkeziye dönüştürülmüştür.

Pusu bu Ruh' aşkından 13 yılını gurbet ellerde çalışarak geçirmiş Türkiye işçileri buluşuyor. Hepsinde Konya'ya bağlı kaza-lardan, köylerden kalma gelişim-lergubetleri. Onlarla Konya'da kul-rulmak istenen NATO üssü, alpak uçuslar, Karapınar atış sahası başlı-kada konuşmak üzere buluştuk. Bu konuda gazetimizde çıkan ha-berleri gösteriyoruz. Almanları, Kanadalıların karşı çıkışlarını anla-

Bu iki konu da Brüksel'de Türkiye'den Milli Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk ve Genelkurmay Başkanı Necdet Uruğ'un katıldığı Avrupa Grubu toplantısında ele alındı. Avrupa Grubu alpak uçus-larını Türkiye'de yapılmasını, hatta Belçika ve Federal Almanya'da herhal faaliyetleri geçirmesini istiyor. Karapınar konusunda bakanlara bir raporun sunulduğu toplantının ardından basın, Konya ve Kara-pınar konularının askıya alındığı yolunda haberler verdi. Ancak Türkiye'de muhalefet partilerinden Karapınar Belediye Başkanı, eski dışişleri bakanlarından Konya halkına dek çok geniş kesimler-den tepkiler gelmesi üzerine görüşmelere (her zaman olduğu gibi) kapalı kapılar ardında devam edileceği anlaşıyor.

dim, içmedim, buralarda rezillik çektim, para bırıktırdım. Bununla birlikte, bir sürü şey aldım. Köy-de abim işimi görüyor, 9 çocuğu var, sebebiniyor. Sindi tarlaları istismak edecekler, biz ne edeceğiz? Her yıl 5-6 milyonluk mabul alıyoruz. Devlet verecek 10-20 milyon savuşturacak başında. Traktörleri şunu bunu herkes satka-ak, ama kime satacak? Bu köylü-ler çiftçilik bilir, kurulumu düzeni bozup, ne iş yapacaklar? Çoluk çuk-çuk çok mağdur olacağız.”

Ardından Ermenek Üçbölük köy-ünden, F.Almanya'da madende çalışan Hüseyin işçi atıyor. “Ben Almanların kurdurmadığı bir şeyi Konya'da istemiyoruz. Hollanda kadar toprağı olan, Türkiye'nin tahıl ambarı, her yerleri besleyen Konya'ya hükümet için bunu ne-ya görüyor?” diye soruyor.

Daha sonra insan sığılı üze-rindeki olumsuz etkilerini konuşuyo-ruz. Maden işçisi Çınra'ya bağlı Karıkın kasabasında Muhsin Kar-pa eşiyle söz. “Konya'nın içi-ne oturuyorudum. Herşeyi zarf ve-rececek bu. Yıllarca, çocuklara, bit-kilere zarar verecek. Maden bu işi bir şey, menfaatli de Almanlar işi istemiyor, Konya'ya gidiyor? Konya'dakiler insan değil mi? Kana-dalılar bir şey kırıkması diye-

olur.” Karton kutu fabrikasında çalış-şan Ömer Çetin tarfından atılıyor. “Konya'nın zenginliği gürlüydü ge-çenlerce güdecek, kalan fakir fakara geçecek, Konya kuruyor gi-decek.” diyor.

Konyalılar üster için istismak edilen toprakların daha da geniş-letileceğini tahmin ediyorlar. Aynı İncirlik'te, Pirinçlik'te olduğu gibi. Öte yandan üste gelecek yabancı askerlerin ahlak bozuşmasına ne den olacağından, gençlerin onlara özenecilerinden kayıpları. Tarihi eserleri olan, her yıl Mevlana gün-likleri düzenlenen Konya'dan bu üste turistin de ayağını kestirece-ğinin “Hiç böyle gürlüldüm, askeri üssün olduğu yere turist gelir mi?” diyerek dile getiriyorlar.

Ömer Çetin

Dede Erşahin, Veli Elkatmış, Ömer Çetin, Hüseyin Beşi

Dede Şahin, Veli Elkatmış

Öte yandan Konya'nın köylerin-de hayvancılık da bir biçim kay-nağı. Ömer Çetin bölgelerinde 2-3 bin koyun, 500-600 sığırın oldu-ğunu, otlaklar elden gidine bu hayvanların akıbetini düşünüyor kara kara. “Sindi Fantom uçakları uçuşu bizim orada. Kuzuları gü-den çobanlar kaç geldi mi yüzü-koyun atıyor kendini yere. Bunlar iyice alcağı mı, çoban canını mı kırtarsın, koyunlara mı baksın? Bak koca kılıse çıkmış, ahırlar çök-ker, hayvanlar ölüyor gider. Bir inek 500 bin lira, hayvan ölse sütlüyle, yağıyla geçiyor gariban, ne ede-cek? Ya canlar? Evler kırkpeten ya da eski, alışap. Ev alınam üs-tüne çöker güldür güldür, çoluk çocuk içinde ötürler.” diyor.

Veli Elkatmış Çınra'nın Do-ğani köyünden, o da maden işçi. Mütevazı bir şekilde başlıyor söze,

kendine haksızlık ederek. “Ben ca-ğın bir adamım. Konya yeni güzel-leşmeye başladı. 20-25 hanemiz var memlekette. Bu uçakların, gü-rültünün, zırlının yararı yok Konya'ya, istemiyorum” diyor.

Konyalılar ileride bir huzursuz-luk anında şehirlerinin savaş ala-nına düşeceğini endişe edio-rlar. NATO üssünden kaçan bir uçak (Amerikan ya da başka bir NATO üyesi ülkeye ait) Orta-doğu'da bir yeri bombalaması, Konya'nın hiç yoktan hedef şehr-olacağı düşündürdüyör onlara.

Uzun süredir Federal Almanya'da öğretmenlik yapan Konya'ya bağlı Bozkır'dan Mehmet Çelep bu noktada hemen müdahale edio-ru. “Konya bir tarım şehri, Anadolu şehri. Biz böyle bir şehrin başı-şında yaşayan bir şehir olarak kal-masını istiyoruz. Silah, uçak iste-

miyoruz. Eğer Konya'ya birşey yapılacaksa, tarım teknik alanında yapısın. Biz Buna Konyalılar ola-rak toptan karşı çıkmalıyız. Tür-kiye'de okullar, gençler, camiler, Konya'daki tüm kuruluşlar karşı çıkarak, tepki göstermeli. Sesimiz bütünlik içinde duyulabilirsek, engellenilebilir. Ne imkan varsa hepimizi kullandır sesimizi duyur-malıyız.”

Konuştuğumuz Konyalıların hepsi bu görüşe katılıyor. Türkiye'nin başı içinde yaşamasa ortak di-lek. Ayrıca yıllarca memleketi dö-viz yapıp, ülkenin ekonomisine katkısı olan işçiler hükümetin de kendi menfaatlerini düşünmesini istiyorlar.

Hava iyice karardı, el sıkışıp dostça tekrar görüşmek üzere ay-nılıyor. Kulaklarında söyledikle-ri, gözünün önünde Gökova'da kurulacak nükleer santrale karşı çı-kan köylülerin yüzleri, evet kararı Gökova'dan hatırlıyor. Nasıl da karşı çıkmışlardı nükleer santrale. Konya'daki NATO üssü de engel-lenilebilir, engellenir...

ARININ BALI

Süleyman
ÜSTÜN

Biz yolumuzda yürürüz

1986'yı da geride bırakıyoruz. Şurada kaç gün kaldı ki? Gitti-gider 1986. Gelen 1987'dir. Dileriz hoş gelir, sefalar getirir.

Çabuk geçmiyoruz yıllar, şarkılarda söyleniyor: “Yıllar ne cabuk geçti günler arasından” Şarkıda söylendiği gibi, gerçekten “çabuk” mı geçiyor yıllar? Oysa, “yıl” dediğin az zaman değil; 365 tam gün, 12 koca ay ve “tik-tak”ı bitiren 8766 saat.

Türkülerde de geçmediğinden yakınıma var: “Of off geçmiyor günler neyleyim” Yanılgı hangisinde? Şarkılar mı ayırmında değil işin, türkü-ler mi çok dertli? Çabuk mu geçiyor zaman, yoksa geçmek mi bilmiyoruz?

Sanırım, kesin bir yanıt veremeyiz bu sorulara. Zaman bu, belli olmaz. Geçiyor, ayrılmıya bile varamadan su gibi akıp

"Of off geçmiyor günler neyleyim."

Yanlışlığı hissediyoruz? Sarkılır mı aynımıza değinir işler, Türkleri mi çok dertli? Çabuk mu geçiyor zaman, yoksa geçmiş mi bilmiyoruz?

Sanırız, kesin bir yanıt veremeyiz bu sorulara. Zaman bu, belli olmaz. Geçtiği, aynımıza bile varamadan su gibi akıp gittiği de olur; bir türlü geçmek nedir bilmiyey, insanı can sıkıntısından patlattığı da. Duruma bağlı.

Söyleki:

"Geçiyor," "su gibi akıp gidiyor" dedimiz zamanlar, galiba kişilerin "hoş vakit"leri, "aman bittimesi" dedikleri "an"ları oluyor. Hani, "keyif"ler yerinde, iş-güç tamam; arada öyle bilmem derin "hasret"ler, "özlem"ler ne de yok; güç-kuvvet ve de sağlık çok şükür iyidir; o zaman geçiyor. Dostlar bir arada ya da "selam"ları olsun sizinle, "neşe"miz birlikte paylaşılıp çoğaltılıyor, "gam"ımız aynı şekilde bölüşülüp azaltılıyor; bu zaman da geçiyor zaman.

Lâkin, "göçmen"seniz, "gurbet"teyseniz yani "ki" gurbetlik bütün bütün "gariplik"tir; geçmez zaman. İşsiz"seniz, "açık"sanız da geçmez. "Sürgün"seniz de durum ayındır, geçmez. Hele düşmüşsen "dam"daysanız hani, ve de hasret "konusu"sanız dostla, kavim yoldaşa, geçmez, hiç geçmez. Hastaysanız, üstüne üstlük bir de "yalnız"sanız ve de ağırlı, sancılıysanız yataktaki, geçmez, bu zaman da geçmez.

"Geçmez" desek de geçiyor zaman. Zaman kesintisiz ve de sonsuz, bilmiz tükenmezdir. Geçtiği "an"dan itibaren de zaman "tarifi" olur. Tarih, evrende "taraf"ların sürekli ve dişe düş, gözde göz "kavga"larından oluşan "birikim"lerdir. Ya da tarih, bu birikimlerin toplandığı bir "yatak"tır.

1986'yi gerilerde bırakıyoruz ve 1986'da biriktirdiklerini "birikim yatağına" bırakıp gidiyor.

Zaman geçiyor... ve "işkenceci generale 25 yıl ceza" veriliyor. "Arjantin'de 1976-83 yılları arasında ülkeyi yöneten zaman döneminde Buenos Aires polis şefi olan General Roman Camps 73 olayda insan haklarını ihlalden 25 yıl hapse mahkum oldu. Yardımcısı da 23 yıl hapis cezasına çarptırıldı... Polis kuvvetlerinin tutukladığı ve oluşturulan gizli merkezlerde gönderdiği binlerce kişiden haber alınmamış, bu merkezlere götürülenler kaybolmuşlardı. Mahkeme generallerin rütbelerini de aldı ve her türlü kamu hizmetinden yasakladı." (Cumhuriyet 4 Aralık-1986)

Zaman geçiyor... ve "F.Almanya'da işçiler greve hazırlanıyor." Hedef: 35 saatlik çalışma haftası. 40 saatlik haftalık çalışma süresi geçen dönem, patronların ve Federal hükümetin dayatmaları işçiler tarafından grevlerle kırılmış ve 40 saat "delinmiş, 38,5 saate indirilmişti. Zamanı geldi ve kararlı işçi sınıfı şimdi ikinci hamleyi başlatıyor.

Zaman geçiyor... ve "NETAS GREV'DE"

İstanbul-Umranıye'de kurulu NETAS (Northern Electric Telenakasyon A.Ş.) işyeri işçileri (2650 işçi) greve giriyor. Grev 18 Kasım 86 günü saat 11.00'de başladı. "Otomobil-Şenkasini" olan NETAS'a oldukça yakın Umranıye şube binası dün sabahın erken saatlerinde itibaren NETAS işçileri ve grevi destekleyen kişiler işkollarından işçilerle dolu taşı... Sonra işçiler her birlikte grev yerine gittiler ve grev yerinde kendilerini bekleyenler tarafından çoktan tezahüratla karşılandılar. Grev sürüyor.

NETAS GREV'i işçi şimdi "BÜYÜK GREV'DR". Çünkü bu grev 12 Eylül'den sonra gerçekleştirilen ilk grevdir. Bir iş yerinde tek grev. Ama... 1 Mayıs 1886'da tam yüz yıl önce 8 saatlik iş-günü için başlatılan grev de önce bir tek işyerinde Macmorkin Fabrikasında başlatılmıştı. Sonra...

1886'dan 1986'ya, ve şimdi 1987.

1987'bilyorum" işi" geliyorsun. Bilyorum "bela"larınla biliyorsun. "Bela"ların "bana" dir, tek tek "dost"larınla, "BİZE" tövbelere olsun bir şey yapamazsın. Biz yolumuzda yürürüz.

reccahlar, yaşlara, çocuklara, bilkilere zarar verecek. Madem bu işi bir şey, menfaatli de Almanlar niye istemiyor, Konya'ya gidiyor? Konya'dakiler insan değil mi? Kanadalılar bir gerçek ürkmesin diye karşı çıkıyor, Konya'daki insanlar gerçeklerden daha mı değersiz acaba? Fazla tahsili olmama ama ben istemiyorum bu üssü. Hem ben memlekette bir Türk pilotla konuşmuşum. Jeterleri uçuyorduk, köyün üstünde. Bunun sesi çok dedim. 'Ben tam sesini vermiyorum daha, hele bir tam sesi versem, bir hamile kadın çocuğunu düşürür' dedi. Şimdi bu Alman jeterleri geldiğinde nice olur insanımızın hali?"

Dede Erşahin, Ermenek'e bağlı Üşüklük köyünden, o da maden işçisi. "Bir sürü hastalık çıkar" diyor. "Kulak arazıları, sinir hastalıkları. Bir uçağın gürültüsünden iltihaplar kalp keskesinden gider valla. Konya ilerliyor, gelişiyor. Şimdi bu iş buraya kurulacak. Konya geri-leyecek. Solacak gül gibi yazık. Kurulmasın katı karşısım. Burada iş yerine bir fabrika yapsalar, işsizler de seşeplesse daha iyi"

Ömer Çetin

Jane's Defence Weekly dergisinde yayınlanan bu haritada görüldüğü gibi, alçak uçuşlar Manavgat, Tuz Gölü ve Silifke'yi kaplayan üçgende yapılacak Konya'ya 10 NATO ülkesinden 2500 uçak gelecek. İkinci haftalık dönemlerde hergün 150 uçak uçuş yapacak. Federal Almanya'da 75 metreye dek inen uçaklar bu bölgede 15 metreye inecekler, hakiki mermilerle atış, süpersonik uçuş ve gece uçuşu yapacaklar. NATO ülkeleri bu konularda kısıtlama istemiyor, zaten Türkiye'nin de hiçbir itirazı yok. Bu koşullarla alçak uçuşların yapılacağı 88 bin kilometrekarelik alanda 2,5 milyon insan yaşıyor. Bu isten Türkiye'nin ne kazanacağı ise belirsiz!

noktada hemen mihdane ediyor. "Konya bir tarım şehri, Anadolu şehri. Biz böyle bir şehrin barış içinde yaşayan bir şehir olarak kalmasını istiyoruz. Silah, uçak iste-

Kan koyulmuş yüzlen, evet kararı Gökvalırları hatırlıyoruz. Nasıl da karış çıkmışları nükleer santrale. Konya'daki NATO üssü de engellenilebilir, engellenir...

Başbakan Özal'ın talimatı

Dilruba YENEN

Gün geçmiyor ki, Türkiye basınına yeni bir yolsuzluk olayı yansın. Ama bir de kamuoyunun bilgisine ve ilgisine girmeyen konular var ki, işte bugünkü yazımın konusu da bu.

Devlet Bakanı Mesut Yılmaz'ın kardeşi Turgtut Yılmaz, deri konfeksiyonu alanında çalışan Delta Diş Ticaret Anonim Şirketinin sahibidir. Turgtut Yılmaz'ın kardeşi Turgtut Yılmaz, deri konfeksiyonu alanında çalışan Delta Diş Ticaret Anonim Şirketinin sahibidir. Turgtut Yılmaz'ın kardeşi Turgtut Yılmaz, deri konfeksiyonu alanında çalışan Delta Diş Ticaret Anonim Şirketinin sahibidir. Turgtut Yılmaz'ın kardeşi Turgtut Yılmaz, deri konfeksiyonu alanında çalışan Delta Diş Ticaret Anonim Şirketinin sahibidir.

İhracat edildikleri söylenen derilerin yerine Avrupa'ya bat parçaları ma, yoksa çürük portakal mı gönderdi orasını bilmiyoruz.

Ancak bu yolsuzlukla şirket sahibi ile birlikte Ali Bars, Muhasebeci Ali Diker ve eski iş ortağı Gülsiren Kuşçuoğlu'nun da karışmış olduğu bilgimiz dahilinde. Gülsiren Kuşçuoğlu'nun bu hayali ihracatın görevi sahte ihracat belgele-

ri düzenlemek, yani özcesi işi kitabına uydurmak. Bu hizmetleri karşılığında da Delta Diş Ticaret Şirketi'nden 13 milyon liralık bir çek alıyor.

Hersey yolunda giderken, evdeki hesap çarpya uymuyor. Fatih vergi dairesi, İstanbul Mali Şube ekipleri bu olayı tesbit ediyorlar. Patron Turgtut Yılmaz'ın yerine, dışişleri muhasebecilerinin peşine, deriden aniden devreye Başbakan Özal giriyor. Bakıyor ki, iş duyulmuş bir kere, engellemeye olanak yok. Bu olayın kamuoyuna ve basına yansıtılmasını için soruşturmanın "çok gizli" kaydıyla yapılması talimatını veriyor.

Derken Mali Şube Gülsiren Kuşçuoğlu'ndan 13 milyon liralık çekine, tahsil etmeden el koyuyor. Bunun üzerine Gülsiren Kuşçuoğlu panikle deriden, Dürüst bir vatandaşın numarasıyla "yolsuzluk yapıldığını" iddia ediyor. Kime deriyi? Çünkü'dan eski bir tandığı olan ilgisiz alakasız bir emniyet amirine.

Durum öyle düğüm oluyor ki, bütün tedbirle rağmen iş üçüncü kişilerin bilgisine yansımış oluyor. Sorunu Şişli Cumhuriyet Savcısı Dilruba YENEN

Özen Şen çözüveriyor. Ali Diker ve Gülsiren Kuşçuoğlu Salavahı çağırıyor. Savcı beyin özel odasında çaylı kahve "sözde sorgu" sırasında zabıt katiplerinin bile odaya uğraması yasaklanıyor. Sonunda savcı ifadeleri özel defterine kayıtlı ediyor. Ali Diker ve Gülsiren Kuşçuoğlu'nu uğurlayan savcı Şen kendilerini kibara uyarıyor da ihmal etmiyor. "Bütün bunları hiç kimse duymasın, bu konuda başbakanın emri var"

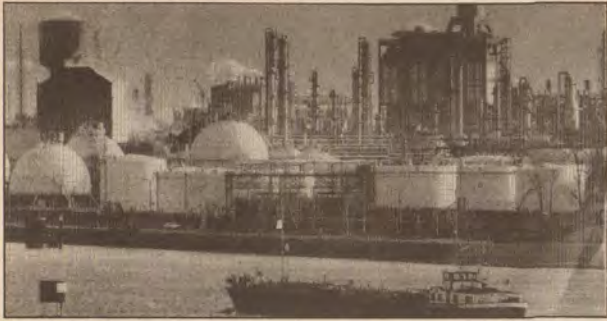
Devlet Bakanı'nın kardeşi Turgtut Yılmaz da tereyağında kal çeker gibi bu işten kurtuluyor.

Bir hayali ihracatın düğümü daha böyle bitiyor. Ama bitmeyen, hükümet politikası haline gelmiş yolsuzluklar, vurgunlar.

Geçenlerde işadamı Mehmet Yazar bile "Türkiye'deki bir hükümet zamanında Özal hükümetinde kadar yolsuzluk yapılmadığını" açıklamak zorunda kaldı.

Tahsin Şahinkaya, Mustafa Taşar, TRT Genel Müdürü Tunca Toskay, derken Mesut Yılmaz'ın kardeşi Turgtut Yılmaz, ismini saymadığımız daha niceleri...

Bilirsiniz balık baştan kokar.

Kimya tekillerinin nehre akıttıkları zararlı maddeler ve ardarda meydana gelen "kazalar" sonucu

Ren nehri ve Kuzey Denizi ölüyor

Erhan ÖZCELİK

Geçtiğimiz haftasonu Basel'dan Rotterdam'a kadar Ren nehri kenarında yer alan tüm şehirlerde yapılan eylemlerle Ren'in kirlenmesini uluslararası boyutta protesto edildi. 13 Aralık cumartesi günü Auggen kasabasında düzenlenen sembolik bir mahkeme işvire, Federal Almanya ve Hollanda'da Ren nehri için diğer Ren kentlerinde sağlığını tehlikeye sokan kimya tekillerini, bunların eylemlerine göz yuman hükümetleri ve politikacıları kamuoyu önünde yargıladı. Aynı gün Mainz ve Wiesbaden'da, pazar günü ise diğer Ren kentlerinde köprüler kapatıldı, insanlar elele zincirler oluşturdular. Çeşitli kültürel etkinliklerle sorunun acıllığı gözler önüne serildi.

İsviçre'nin Basel kentinde bulunan Sandoz kimya tekkelinde çıkan bir yangın söndürülmesi sırasında söndürme suyuyla birlikte Ren nehriye karışan çok zehirli kimyevi maddelerin nehri büyük ölçüde kirlenmesine başlayan "kazalar" in ardı arkası gelmiyor. Sandoz

kentlerinden, neden oldukları bu büyük maddi ve manevi hasarın hesabının sorulmasını anlamlarına imkan yok.

Tabii ki insan ve çevre sağlığını kirlenme uğruna hiçe sayan kimya patronları, Hindistan'ın Bopal kentinde 2 binden fazla insanın

ölemleri (Flick skandalı) da gerekli önlemleri kendiliklerinden almaları beklemek sadıllık olur.

Üzerinde yaşadığımız dünyanın giderek yaşanamaz hale getirildiğini gören insanlar, çevre gıcışimleri, ilericiler pariteler ivedi önlemleri söyle dile getiriyorlar: İnsan ve çevre sağlığını tehdit eden maddelerin üretiminin yasaklanması, kimya tekillerinin işletmelerindeki bir kaza sonucu meydana gelen hasarın, kendileri hatalı olmasa da, ödemek zorunda olması, nehirlere zararlı maddelerin aktarılmasının yasaklanması ve bunu yapanların "suçlu" olarak yargılanmaları ve hasardan sorumlu olmaları, kimya tekillerinin sıkı denetlenmesi ve bunun için bağımsız, geniş maddi ve personel olanaklarına sahip mercilerin oluşturulması, işletmelerin hertürlü aksamayı bildirmeye yükümlü kılınması. Bu ve daha başka istemlerin kimi bazı yasa değişikliğiyle hayata geçmeyeceği açık, bunun için çevre sorununa yaklaşımın değişmesi ve önemli toplumsal değişikliklerin gerçekleştirilmesi gerekli-

Hollanda'da seçim hakkını kullanan göçmen işçiler kazanımlarını anlatıyor

Eşit haklar için bir adım daha

Federal Almanya'da FIDEF'in göçmen işçilerin yerl seçime katılma hakkı için açtığı kampanya güçlenerek sürüyor. Kimi bölgelerde yapılacak eylemlerin hazırlıkları yoğun olarak sürerken, kimi bölgelerde de bilgilendirme toplantıları, geceler, basın toplantıları, sembolik seçimler yapılıyor.

Göçmen işçilere seçim hakkı verilmesini Sosyal Demokrat Parti SPD, Yeşiller, Liberal Parti FDP, Komünist Partisi DKP, Alman Sendikalar Birliği DGB, Kiliseler desteklerken, tutucu CDU ve CSU karşı çıkıyor. NPD, FAP gibi faşist partiler ise açıkça karşı kampanya yürütüyor. Tutucu ve faşist partilerin karşı çıkış gerekçeleri yabancıların Almanya'da misafir olduğu, seçim hakkı verilmesinin anayasaya aykırı olduğu gibi bahaneler.

Bu ve buna benzer gerekçelere karşı en iyi örnek seçim hakkının kullanıldığı ülkeler. Bu ülkelerden biri Hollanda. Orada da seçim hakkı için uğraş verilmiş, gerici ve faşistler benzer gerekçelerle karşı çıkmışlar, buna rağmen seçim hakkı kazanılmış ve kullanılıyor. Hollanda Türküyle İşçiler Birliği Genel Başkanı Nihat Karaman seçim hakkının sıkı kullanılacağını gazetemize şöyle anlattı:

Hollanda'da göçmenlere yerel seçim hakkı istemi ilk kez 1975'i li yıllarda göçmenlerin öz örgütleri ve Hollandalılar tarafından oluşturulan dayanağına komiteleri tarafından gündeme getirildi. Bir çok parti ve sendikalar bu istemin gerekçe olmadığını söyleyerek karşı

çıktılar. Ancak, göçmen örgütleri istemlerinde ısrarı oldular. 70'li yılların sonlarına gelindiğinde artık siyasi partiler, sendikalar, diğer demokratik örgütler bu hakkın gerçekleştirilmesini kabul ediyorlardı.

Bu parti ve örgütlerin seçme ve seçilme hakkının verilmesini istemelerinde bir başka etmen de göçmen işçilerin kalıcılığı sürecinin başladığını kabullenmiş olmalarıdır. PSP, CPN ve PVDA partileri bu hakkın verilmesini programa-

larına aldılar. Hemen arkasından anayasada değişiklik yapılması için önerge verdiler. 1982 yılında anayasa değişikliği gerçekleştirildi. Yapılan değişiklik Hollanda'da 3 yıldan fazla yasal kalmış olan yabancılar yerel seçimlerde oy kullanma hakkına kavuştu.

Göçmenlerin seçme ve seçilme hakkına başta ırkçı Merkez Partisi CP ve diğer küçük seçer partiler karşı çıktılar. Karşı çıkış gerekçeleri Hollanda Hollandalıların, Hol-

landalı olmayanlar ülkemizin demokrasisini olumsuz etkiler gibi göçmenlere aşılayıcı tavrı.

Buna karşı göçmen örgütleri içinde yaşadıkları ülkenin tüm sınırlarına katılmak istediklerini, göçmenlere seçme ve seçilme hakkının tanınmasının demokratik bir hak olduğunu sürekli savundular. Seçme ve seçilme hakkının gerçekleştirilmesini kabul ettirilecek elde edilmesinde en önemli etken çok geniş bir kamuoyu oluşturulması oldu.

Ali Tağluk

Naci Demirbaş

Bekir Kılıç

Yabancılarla insan gözüyle bakmaya başladılar

Naci Demirbaş Belediye Meclisi üyesi Rotterdam: Seçim hakkının kullanılması Hollanda'da yaşayan göçmenlerin Hollanda toplumu- nun eşit haklı birer bireyli olmaları yolundaki mücadelesinin bir par-

çası olması yönünden çok önemlidir. Mesleğe böyle baktığımızda yerel seçimlerde oy hakkının verilmesi göçmenlerin eşit haklılığı yönünde atılmış önemli bir adımdır. Seçiminin yararını şöyle değerlendirebiliriz: Şimdiye değin yerel düzeyde karar mekanizmalarını etkileyebilmemiz hemen hemen mümkün değildi. Belediye Meclisi' ne seçildikten sonra bu alanda geniş olanaklara sahip olduk. Örneğin Adalet Bakanlığı müstesna olarak yerel yabancılar yasa tasarımlarını yabancıların sahip oldukları konumu daha da küçültürücü sonuçlarını zamanında belediye yönetimine anlatarak, yönetimin anılan yasa tasarımlarını resmi olarak protesto etmesini sağladık.

Yusuf Toprak

nişına, konuşma şansının artması da iş hayatında etkili oluyor.

Bekir Kılıç işçi-Eindhoven: Türkiye'de bu hakkın verilmediğini düşünürsek seçim hakkını kazanmamız çok olumlu oldu. Yabancıların öz örgütlerinin çabaları sonucu kazanılmış bu hak bize genel seçimlere katılabilirliğimiz yoluna açtı. Sorunlarımızı seçtiğimiz

Hannover ve Hagen muhabirlerimiz bildiriyor

“Yabancılar kalsın faşistler gitsin”

Hannover yakınlarındaki Garbsen'de son günlerde neo nazilerin yabancılar karşı saldırıları yoğunlaştı.

Bir süre önce neo nazilerle bir Türk kadınının yolu kesiildi, eve dönmekte olan üç kardeşle saldırı faşistler birini köprüden atmak istedikler. Aynı hafta içinde bir otomobile patlayıcı madde konuldu, bir Türk bakkalı ve restoranı da tahrip edildi. Bölgede yaşanan bu olaylarla ilgili bir açıklama yapan Garbsen Yabancılar Meclisi üyesi öğretmen Hilmi Alkan “Bizleri üzün yalnızca, bir çıkamaz içinde bulunan ve bu saldırılara hedef olan gençler değil, bizleri korumakla görevli bulunan polislin tutumudur. Bütün bunlara rağmen soğukkanlılığımızı kaybetmeden yasal tüm girişimlerde bulunacağız ve önlem alınmasını isteyeceğiz. Bu sorun Türk-Alman sorunu değil, insanlık sorunudur,” dedi. Bu yaşanan olaylarda Türk hükümetinin de payı olduğunu vurgulayan, Alkan şöyle devam etti: “Yıllarca bizlere döviz makinesi olarak bakıldı, sorunlarımız çözülmüştü, sahipsiz bırakıldı. Yalnızca bir taraftan eleştirmek olmaz, kendi hü-

Saldırıya uğrayan gencin ağabeyi Mehmet Şahin.

Resimde faşistlerin saldırıda kullandıkları sopa görülmüş. kümetimizi de eleştirmek zorundayız”

Kasım ayının son günü Garbsen'de yolları kesilere döven gençlerin abisi Mehmet Şahin'le olay la ilgili olarak konuşuk.

— Bu olay hakkında bilgi verirmisiniz?

— Bu Garbsen'de yapılan ilk saldırı değil, olaydan bir kaç gün önce Mehmet Kulaksız isimli bir Türkün hanımı işten dönerken, elle-

rinde bira şişeleri olan neo naziler tarafından yolu kesilmiş. Daha sonra başörtüsünü atmasını isteyerek kadını boğmaya çalışmışlar.

— Bu olaylar sırasında Alman komşularımızın tutumu ne oldu?

— Bütün komşularımız bu olayı protesto ediyorlar. Polise baskı yaparak bölgede önlem alınmasını istemişler. “Bugün onlara yapılan saldırı, yarın bize de yapılır” diyorlar.

— Daha sonra bir olay ve tehditle karşılaştınız mı?

— Aynı günün akşamı komşumuz Bekir Simsek'in arabasının camlarını parçaladılar. Polis gelinceye kadar da sopa ve patlayıcı maddelerle arabamızı saldırdılar.

Bu olaydan bir süre sonra da üç kardeşimin akşamüstü eve dönerken, otoban köprüsünde bir grup tarafından yolları kesiliyor. Bizimkiler önce ses çıkmadan gitmek istemişler, bunun üzerine bu grup uzun kalın sopalar ve tabancalarla saldırıya geçmiş, kardeşlerimden birini sopayla döverek köprüden otobana atmaya çalışmışlar, kardeşlerimin diğer ikisi bunu engellemişler, sopalardan birini de ele geçirerek kaçmışlar. Ancak grup onların peşinden eve kadar gelmiş bunun üzerine polise haber vermişler.

— Polis geldikten sonra ne oldu?

— Polis geldiğinde ben istiydim. Kardeşlerim ve eşim anladı; onlara saldırı grup da evin önündeymiş, tekrar kardeşlerime saldırarak istemişler. Kardeşlerim durumu polise anlatmaya çalışmışlar da polis “sesini kes, pis Türkler olayları başlatıyor” diyerek kardeşlerimi coplamaya başlamış. Benim eşim Almandır. Olayı baltakend görmüş, müdahale etmek istemiş onun üzerine polisler “Ne olmuştur, biz de Türk polislinin kullandığı yöntemle kullanyoruz—onlar da adam dövüyor” diye eşimi susturmuşlar.

— Bu olaylar sırasında Alman komşularımızın tutumu ne oldu?

— Bütün komşularımız bu olayı protesto ediyorlar. Polise baskı yaparak bölgede önlem alınmasını istemişler. “Bugün onlara yapılan saldırı, yarın bize de yapılır” diyorlar.

— Daha sonra bir olay ve tehditle karşılaştınız mı?

— Aynı günün akşamı komşumuz Bekir Simsek'in arabasının camlarını parçaladılar. Polis gelinceye kadar da sopa ve patlayıcı maddelerle arabamızı saldırdılar.

Münih'de “Türkiye Postası Eğlencesi” gecesi düzenlendi

Amacımız sorunlara eğilmek, istemlere yanıt vermektir

Gazetemizin Münih temsilciliği tarafından düzenlenen “Türkiye Postası Eğlencesi” 7 Aralık Pazar günü Münih'de St. Wolfgang kilisesi salonunda yapıldı.

Türkiye Postası'nı daha geniş yığınlarla tanıtmak ve insanların kültür ve eğlence gereksinimini karşılamak amacıyla düzenlenen geceye 350'nin üzerinde katılımlı oldu. Türkiye Postası yazı kurulu adına Erhan Özçelik'in konuşma yaptığı gecede kültür programında tamamen amatör müzisyenlerin yer alması da eğlencenin bir diğer özelliği. Münih temsilciliği adına düzenlenen bu gece ile ilgili temsilciliğimizden gece hakkında bilgi aldık.

— Niçin böyle bir eğlence düzenlemesi düşündünüz?

— Herseyden önce sunu belirtmek istiyorum. Biz gazete temsilciliğini, sadece gazete satmak, haber ve yazı yazmak, merkez sağık-

Erhan Özçelik

İşte bu noktadan hareketle ceveden de gelen istemlerin verdiği cesaretle böyle bir eğlencenin düzenlenmesine karar verdik.

— Hazırlıklar nasıl oldu?

— Bu eğlencenin kararını 6 ay önceden aldık. Haziran ayında da salonu kiraladık. Madem, T.Postası amatör sanatçıları destekliyor, onların tanınması ve gelişmeleri yönünde yardımcı olmaya çalışıyor, o halde neden biz bu geceyi

— Bu gece ile ilgili önümüze koyduğumuz hedefi aşık. Katılımı 250 kişi olarak hedeflemiştik, bu 350 yi aştı. Gelen insanların yarısından yakını ilk defa karşılaştığımız kişiler. Bu insanlar ilk defa T.Postası'nın adını duydu ve onun transparent altında eğlendiler, yeni aboneler kazandık. Abonesi kesilenler, aboneliklerini yenilediler. Şüphesiz ufak tefek aksaklıklar olmuş ama sonuç olarak güzel bir geceyi tüm konuklarımızla birlikte yaşadık.

— Bundan sonraki çalışma hedefleriniz neler?

— Su gerek ki bir çalışma sonra erkerken diğer çalışmaların da kapsamı aralar. Bu bizim için de geçerli. Bilirsiniz, gazetemiz yeni yıl da yeni bir kampanya dönemine giriyor. Biz de son eylemimizin verdiği enerji ve güçle kampanyaya yönelik çalışmalara başladık. Bu sefer önümüzdeki zaman, daha kısa, bu nedenle daha disiplinli ve

Mitinge katılanlara saldıran 40 kadat faşist göz altına alındı.

Hagen'da anti-faşist miting yapıldı

Yabancılarla ve politik göçmenler yapılan saldırıların son verilmesi istenen mitingde 4000'den fazla anti-faşist katıldı

FAC geçtiğimiz haftalarda neo nazileri yeni saldırılarına sahne oldu. FAC'nin Schwelm kentinde gece 23 sıralarında İtalyan ailenin oturduğu eve saldırın neo naziler, evin camlarını kırdılar. Evin kadınına da saldırılar faşistler hamile bir kadının kafasını yarıp, diğer bir kadını da tekmeyle yaralayarak hastanelik ettiler.

Ev sakinleri, olay yerine geç gelen polislere durumu anlattıklarını da, polislerin kendilerine "Sagmalamayın, evinize girin, sizin için burada sabbahlamaya niyetimiz yok" dediklerini söylediler. Bu suçlamanın polisleri tarafından reddedilmesine rağmen, neo nazilerin kendisine intikam saldırısından korktuğu için isminin açıklanmasını istemeyen iki genç, Westfalen-post gazetesi muhabirine yaptıkları açıklamada "Evinize gidin, bizim başka işlerimiz var" dediklerini söylediler.

Saldırı olayından sonra hareket geçen çevrenin demokratik örgüt ve kuruluşları, sendikalar, SPD, Grüne ve DKK partileri şehir merkezinde itar miting düzenledi. Şehir meclisinin de tüm demokratik kuruluşları çağırıldığı mitingde, Belediye Başkanı Rainer Döring, Faşistler bir temsilci, VVN anti faşist örgütü ve yetkililer birer temsilci konuşma yaparak olayı protesto ettiler, idkattıkları faşist tehlikeye uyardılar. Yerel DGB örgütü yaptığı açıklamada, saldırıyı, 1938'

de yahudilere yapılan faşist saldırıya benzeterek olayın ve polislerin davranışının açıklığı kavuşturulmasını istedi.

Miting esnasında faşist dazlakların 6 Aralık günü Hagen şehrinde FAC merkezi toplantısını yapacağı duyuldu. Demokratik güçler o gün karşı yürüyüş kararı aldılar.

Olayların bu şekilde kapanacağı beklenirken çevre halkı faşistlerin yeni bir saldırısına daha tank oludular. Hanau'da yapılan anti atom santral mitinginden dönelerate taş ve sopalarla saldırılar faşistler, gençlik merkezi yöneticisinin cenasını kırarak hastahanelik ettiler.

Çağrısını sendikalarin, bazı partilerin, demokratik örgüt ve kuruluşların ve kiliselerin yaptığı 6 Aralık karşı yürüyüşüne 4000 kişi katıldı. Mitingde yapılan konuşmalarda, Hitler'in faşist partisi NSDAP'nin uzantısı olan ve dazlaklara yaklaşılan eden FAP'nin yasaklanması istendi. Yabancılarla ve politik göçmenlere yapılan saldırıların son verilmesi istendi. Yabancılar kalsın, faşistler gitsin sloganı yükseldi.

Kendi toplantılarında katılmak üzere FAC'nin çeşitli kentlerinde Hagen'e gelen 150 kadar faşist, anti faşist mitingde katılanlara saldırdılar. Polis 40 kadar dazlağı tutuklayarak gözaltına aldı. Anti faşist dayanışmalarını yükseltmesi sonucu faşistlerin merkezi düzeyde planladıkları toplantı engellendi.

Anti faşist mitingten sonra yapılan dostluk senliği görkemli geçti. Türk-Danış Halkevi folklor grubu, Özkan Mehmet yönetimindeki Suz ekibi, Komkar folklor grubunun katıldıkları senlik, ulusal oyun ve tükürtilerini anti faşist yürüyüşü dayandırmalarını gösterdiler.

Tüm çalışmaların örgütlenmesini üstlenen "Anti Faşist Forum"

önümüzdeki dönem çalışma gündemine, yabancı düşmanlığının kökeni, günlük yaşamımızdaki görünüşü ve yabancı düşmanlığının karşı birliktir mücadele konularını aldı.

Duisburg'daki Türk bakkallarıyla çayların imhasıyla ilgili konuştu

Çek bir "tavşankanı" radyasyonsuz olsun

Bir haftadır Duisburg'daki Türk bakkallarında Kamelya marka çaylar radyasyonsuz olduğu için imha ediliyor. Ordungsamt görevlileri bakkallardan dolaraçan çayları topluyor. Bu haber karşısında insanlar ister istemez irkilıyor. Acaba bu kontrol yapılmadan önce kaç kişi radyasyonsuz çay içti. Türkiye'de bu çayların radyasyonsuz olduğu tesbit edildiği halde neden yurt dışında da piyasaya sürüldü imha edilmedi?

İnsan yaşamına karşı bu denli vurdum duymazlık olabilir mi?

Çay günlük yaşamımızı ayrılmaz bir parçasıdır. Üstelik purbetate yaşayan insanlar için bunun önemi daha da bir büyür. Türk usulü çay kullanıldığında ince belli Türk usulü bardaklardan çay içmek, bu alışkanlığı bir yabancı bıziklere de sürdürecek olma bıziklere için hep çok önemli olmuştur. Simdi insanlar gönül rahatlığıyla bu alışkanlıklarını sürdürebilecekler mi?

Kamelya marka çayların imha edilmesiyle ilgili daha detaylı bilgi almak için Holbeind'deki birak-Türk bakkalını dolarsınca kareriyoruz. Mevlana Pazar isimli bir bakkala girdik. Her tarat düzenli, işli işli. İki ortak çalıştırıyor bu

Tahsin Akgün

dükkanı. Ortaklardan Mehmet Ali Bozkır'a sorularımızı yöneltiyoruz.

- Radyasyonsuz olduğu için sizin de çaylarınız toplandı mı?

- **Ordungsamt'tan görevliler geldi.** Kamelya çaylarında radyasyon bulunduğunu söylediler. İncelemek için paketi alıp gittiler. Bugün tekrar geldiler, bütün çayları cavarlara doldurdular üzerine de temilim malzemeleri döktüler ki bir daha satmayalım diye. Bu göründükleriniz de kutuların. Çayların tümünü önce atacağız.

- Kaç paket çayınız aldı?

Mehmet Ali Bozkır

- 144 paket aşağı yukarı 14 kilo. Ama bizim zararımız olmayor. Toplandıcan paramızı geri alabileceğiz.

- Pekı müsterileriniz kötü etkilenmiş olabilir mi? Bu durum sizin satışlarınıza da zarar vermez mi?

- Mutlaka etkileyecek. Bu sabah görevliler yeni gittimsi. Bu konu konuşuluyordu. Bir bayan geldi. "Acaba bu çaylarda da var mı?" diye sordu. Ben durumu ızah etmeye çalıştım. Ötekisi çaylarda olduğunu da toplandırdı dedim.

- Pekı radyasyonun farkına nasıl vardınız? Bu konuda bilginiz var mı? Bir yetkilide sordum. "Bizim

önceden aldık. Haziran ayında da salını kiraladık. Madem, T.Posta-sı amatör sanatçılar destekliyor, onların tanınması ve gelişmeleri yönünde yardımcı olmaya çalışıyor, o halde neden biz bu geçici amatörlerle yapmayalım dedik. Ve senlik doğdu. Çalışmalarımız bu yöne kanalizet ettik. İçe önce tanidimiz kişi ve müzik gruplarıyla başladık. Duyuru çıkartıp dağıttık. Pek çok grup bu geceye katılmak için geldi. Bu bizim beklentimizin çok üstünde oldu. Ayrıca bizi de çok memnun etti. Gecenin ana konuşması için de redaksiyonun bir arkadaş davet etmiştik. Bu davetisi üzerine Erhan Özeklik konuşmacı olarak gecece yer aldı.

- **Bu etkinin sonuçları ile ilgili bir değerlendirme yapabilir misiniz?**

kontrol heyecimiy var, ithal edilen her türlü mal kontrol ediliyor. dedi. Bu kontroler sonunda tesbit etmişler.

- **Bu ilk mi başınıza gelmiştir?**
- **Bir zamanlar maden suları bozuk çıkmıştı. Eger çaylar Türkiye'de kontrol edilseydi, tehlikeli olduğu orada da anlaşılabirdi. Ama ıbracatın yüksek görölmesi için bu radyasyonsuz çayları piyasaya sürdüler.**

Mehmet Ali Bozkır'a teşekkür ederek yanından ayrılmıyor. Yine aynı caddede üzerinde Türkmen adlı gıda pazarnası giriyoruz. Dükkanın sahibi Tahsin Akgün bizi sıcak bir ıtenlikle karşıyor. Aynı soruları ona da yöneltiyoruz.

- Sizin de çaylarınız toplandı mı? Nasıl oldu?

- **Hiçbir habermiz yoktu. Gelen memurun gösterdiği kağıtlar üzerine çaylara el konuldu ve çayların satılmaması gerektiği söylendi. Satılmaması gereken tek çay Kamelya.**

- Sizin ne kadar çayınız imha edildi?

- 120 paket çay.
- Müsterilerinizde bu konuda

ni duyurmuş, gazetecileri yitiriyen yeni bir kampanya dönemine giriyor. Biz de son eylemimizin verdiği enerji ve güçle kampanyaya yönelik çalışmalarla başladık. Bu sefer önümüzdeki zaman, daha kısa, bu nedenle daha disiplinli ve daha hızlı bir çalışmaya zorunlu oluyor. İnanıyoruz ki bunun da üstesinden geleceğiz.

Gecece yer alan Brigtan, Münih Türküleri Gençler Birliği'nin orkestrasının yanı sıra İhsani ve arkadaşları, Çetin Orhan, Salman Kardeşler Grubu, Yaban Güleni Grubu ve Uyurkar Kardeşler de katıldılar.

Ayrıca Kürdistan Pres, Göçmen Birlik Yolu, Kürdistan İşçi Derneği MİDER'de yayın masallarına gecece katıldılar. İşçi yazar Fethi Savaşçı gecece bir kitap sergisi açtı.

bir tepki oldu mu?

- **Müsterilerden olumsuz hiçbir tepki gelmedi. Müsteriler de kendi açıldıkları duyuruyorlar. Ve bu uygulamaya normal karşıyorlar.**

- **Bu olay satılmayışı etkilemez mi?**

- **Tahil etkiler vatandaşların istenir de çay çok cevabi verirse haliyle sorun çıkacaktır. Benim iki dükkanım var. Bir Kiref'de. Orada 4 ayın marka çayda radyasyon tesbiti yapıldı. Burada yalnız Kamelya'da tesbit edildi.**

- **Çaylarda neden radyasyon tesbiti olduğuna biliyor musunuz?**

- **Hayır hiçbir bilgin yok. Yalnız başlık bakanlığın den gelen bilgilere göre bütün yeni mahsulde bu tehlike varmış.**

- **Bu imhaden dolayı bir zararınız var mı?**

- **Bir kayıbmız yok, ama üçüncü bir durum. Biz paramızı maliyeden geri alabileceğiz. Ama insan yaşamı çok önemli.**

Sorularımızın yanıtların Tahsin Akgün'e çalışılan, bize çay ıkram etmek istiyorlar. Bir başka sefer için de çok vererek yanlarından ayrılıyor.

SIPRI eski yönetim kurulu üyesi Franck Blackaby ile röportaj

Osman İKİZ

“Amerika’nın ve İngiltere’nin tutumlarını savunmak çok zor”

“Son yıllarda teknolojik silahlanma yarışında başı çekenin Sovyetler Birliği olduğunu söylemek haksızlık olur.”

Kısa adı SIPRI olan Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü yirmi yıldır dünyadaki silahlanma ile buna ayrılan para ve ülkeler arasındaki silah ticareti, silah teknolojisinin ulaştığı boyutlar ve de son yıllarda da uzun süreli silahlandırılması konularında araştırmalar yapıyor.

SIPRI, doğu ve batı ülkelerinden uzmanlar tarafından yapılan araştırmaların sonuçlarını Birleşmiş Milletler’e ve hükümetlere veriyor. İlgili kurumları uyamak amacıyla yapılan bu çalışmalar kitaplar ve raporlar halinde de yayınlanıyor. SIPRI bugüne kadar seksen kitap ve yirmi rapor yayınlamış bulunuyor.

Ekonomik olarak İsveç hükümeti tarafından desteklenen SIPRI çalışmalarını bağımsız olarak yürütüyor. Yönetim kurulunda doğu ve batı ülkelerinden temsilciler bulunuyor. Yönetim kurulu içinde bir kişi kurumun günlük çalışmalarını yürütüyor ve bu çalışmalardan sorumlu oluyor.

Bu görevi son altı yıldır İngiliz Franck Blackaby yürütüyordu. Emeklilik dönemi geldiği için ekim ayında görevinden ayrılan Franck Blackaby aynı zamanda SIPRI’nin her yıl yayınladığı “Dünyada Silahlanma ve Silahsızlanma” adlı raporun editörlüğünü de yapıyor. Eğitimini ekonomi dalında yapmış olan, ancak kırk yıldır barış sorunlarıyla ilgilenen Franck Blackaby ile SIPRI eski başkanının röportajı aşağıdaki gibidir. Başta anlatılır.

ABD’nin olumsuz tutum almasını nasıl değerlendirdiğini sorduk.

- ABD’nin katılmamasına rağmen moratoryumun bu kadar uzun sürmesi birçok kişi gibi beni de şaşırttı. ABD’nin ve İngiltere’nin tutumlarını savunmak çok zor. Hele yirmi yıl kadar önce iki ülkenin de deneylerin yapılması konusunda görüşmeler yapabileceklerini ima ettikleri hatırlanacak olursa bugünkü tutumlarını savunmak daha da zorlaşıyor.

Benim görüşüme göre, kabul edilmesi gerekir ki nükleer silah denemelerinin sona ermesi için Sovyetler Birliği daha istekli ve olumlu; yararlı adımlar atmış

için yakın ilgi gösteriyor. Dileğim ABD’nin ve İngiltere’nin geniş kapsamlı bir deney yasağı için görüşmelere katılmaları.

Sovyetler anlaşma eğiliminde

Franck Blackaby’e bütün öneri ve tartışmalara rağmen önu bir türlü alınmayan silahlanma yasağı konusundaki görüşlerini de sorduk.

- Silahlanma yarışının sonunda belirleyici büyük güçler var. Bunun böyle olduğunu son kırk yıldır görmekteyiz. Özellikle de hergün daha karmaşık hale gelen gelişmiş teknolojik silahlar alanında Sovyetler Birliği ile ABD arasında bir yarışma var; fakat son yıllarda tek-

nolojik silahlanma yarışında başı çekenin Sovyetler Birliği olduğunu söylemek haksızlık olur. Benim değerlendirmelerime göre son bir kaç yıl içindeki görüşmelerde Sovyetler Birliği tavizkar davrandı. Nükleer silah denemelerindeki geniş kapsamlı moratoryum sadece bir propaganda hareketi değildir. Avrupa’daki nükleer silahlarla ilgili görüşmelerde de temel konularda taviz veren Sovyetler Birliği oldu ve ancak görüşmeler böylece devam edebildi.

Bunlar gözönüne alınacak olursa silahlanmanın kontrolü görüşmelerinde Sovyetler’in ABD’den daha fazla anlaşma eğiliminde olduğu inkar edilemez oluyor.

Franck Blackaby’e editörlüğünü yaptığı ve önsözünü yazdığı SIPRI’nin yıllık raporunda ABD’nin silahlanmaya ayırdığı parayı artırdığını ve bunun önemli bir bölümünün yeni silahların geliştirilmesi için araştırmalara harcanıldığını belirttiğini hatırlatarak, Sovyetler Birliği’nin kendisi üzerinde bir üstünlük kurulumasına izin veremeyeceğini her fırsatta açıklamışa rağmen ABD’nin bu yarışını sürdürdüğünü soruyorum. Kırk yıllık birikimiyle yıllık Franck Blackaby bilgece görüşüyor ve şunları söylüyor:

- Kızım dört yaşındayken ona satranç öğretiyordum. Kızım bir gün şöyle dedi: “Filimi puraya getireceğim, sonra atımı puraya, sonra da vezirimi puraya sürüp seni mat edeceğim.” Kızım, birinci hamlesinden sonra şarapına baka geldiğini, ben hamle yapınca da atını ve vezirimi düşündüğü gibi hareket ettiremeyeceğini, hareket ettirse de benim o taşları alabileceğimi veya benim karşında üstünlük kuracağını anlayabileceğini anlıtım.

Franck Blackaby, “Moratoryum sadece bir propaganda hareketi değildir”

lahı geliştirirsek karşı taraf ne yapacak?”

Silahlanmanın itici güçleri

Franck Blackaby’e silahlanma yarışını ve yeni silah sistemlerinin geliştirilmesinde basit bir yarış veya üstünlük kurma isteğinin ötesinde başka faktörler yok mu diyoruz...

- Elbette, son sözlerim bir yarış mantığını veya mantıksızlığı açıklıyor; ama bu yarışın içinde değişik faktörlerle hareket eden belirleyici güçler var. En basit olarak bunların başında büyük askeri endüstri kuruluşları geliyor. Bu endüstri kuruluşları olmaları genişleterek kendilerini büyümek isterler. Bunun için büyük silah sarfılarına karar organlarını etkilemek için lobiler tutarlar, onları bestlerler. Bu örgütlenmeye karşı tarafa gelen tehlike abartılarak, güvensizlik yaratılır ve insanların yeni askeri harcamaları desteklemeleri için psikolojik ortam hazırlanır.

Bir örnek vermek gerekirse,

aym şeyler geçerli.

Yani bir anlamda bir canavar, bir askeri canavar yaratılmış; bu canavar kendi hayatını yaşıyor ve sürdürüyor. İşte artık askeri düğünce tarzında bile saçma görünmeye başlayan bir yarışın arkasındaki başlıca itici ve belirleyici güç budur. Dünyada 50 bin nükleer savaş başlığı varken daha bir sürü karmakarışık nükleer silah ihtiyacı hangi anlaşlar askeri düşünceyle açıklanabilir. Yani işte bu ekonomik faktör, silahlanma yarışının arkasındaki başlıca faktördür.

Silahlanmanın arkadaki itici güçleri açıklayan Franck Blackaby’e kendisinin başlıca sorunlarıyla ilgilenmesinin arkadaki itici güçleri soruyorum.

- Bu konuya ilgin II. Dünya

Savaşı ile bağlı. Güneş sistemindeki küçük gezegenimiz II. Dünya Savaşı’nda büyük bir felaket yaşadı. Gezegeneğimizin o günden beri en temel sorunlarımızdan biri yeni bir savaş önlemektir. Bir III. Dünya Savaşı yaşanacak olursa II. Dünya Savaşı’ndaki felaket bunun yanında oldukça küçük ve önemsiz kalacaktır. Bu konuya eğilmemize ve tasarlarımızı içinde bu düşünce yatıyor.

Emeklilik dönemi başlayan Franck Blackaby yaşamını sürdürceği anavatını İngiltere’de barış sorunlarıyla ilgilenmeye devam edeceğini ve büyük bir olasılıkla nükleer savunmayı reddeden Alternatif Savunma Komisyonu’nu destekleyen çalışmalar yapacağını da sözlerine ekliyor.

günlükleme" adlı raporun editörlüğünü de yaptı. Eğitimci olarak da önemli katkıları olmuş olan, ancak kırk yıldır başı sorunlarıyla ilgilenen Franck Blackaby ile SIPRI'deki görevinin son günlerinde görüştü. Başarılarının anlamında SIPRI'nin dünyaya etkisi ve inandırıcı kumardır bir halinde gelmesinde önemli katkıları olan Franck Blackaby'e Sovyetler Birliği'nin nükleer silah denemelerini tek taraflı olarak durdurmasını ve buna karşılık

SIPRI'nin başı başı yılında çıkarttığı afişlerden biri.

gün, deneme yapmaya atılma ve vezirini düşündüğü gibi hareket ettiremeyeceğini, hareket ettirse de benim o taşları alabileceğimi veya benim karşımda üstünlük kurmasını önleyebileceğimi anlattım. Yeni silahların geliştirilmesinde ve silahlanma yarışındaki temel yapıtaşı da kızımın dört yaşındadır mantığından farklı değil. Yeni silah geliştiriciler kendilerine şu soruyu sormuyorlar, 'Eğer biz bu si-

miri ödemesi gerekirken zorla ödemesi bir yana işçiler karşı fazla çalıştıkları halde fazla mesai ücretleri ödenmiyor. İşçilerin gerici-faşist yayınlarına abone olması için her şey yapılmakta, bu gibi yayınlardan abone kaydı için gelenleri bizzat müdür karşılayarak onlarla birlikte işçiler arasında dolaşır ve işçilerden bu yayınlara abone olmaları istenir.

Büyük Barış Gezisi Delegeleri Ankara'ya uğradı

Barış ve Özgürlük İçin Uluslararası Kadın Hareketi'nin İsveç şubesi tarafından geçen yıl başlatılan Büyük Barış Gezisi İkinci etabını tamamladı. Büyük Barış Gezisi delegeleri ikinci etap içinde yer alan Türkiye'ye de ekim ayı içinde uğradılar. Ankara'da iki gün kalan delegeler Dışişleri Bakanlığı yetkilileriyle ve bu yetkililerin kendileriyle tanıştıkları Ulusal Kadın Federasyonu'nun yöneticileriyle karşılaştılar. Türkiye Postası'nda daha önce de bildirilmişti gibi Büyük Barış Gezisi delegeleri Birleşmiş Milletler'e bağlı tüm ülkelerde giderek devlet yöneticilerinden barış ve insanlığın güvenliği için çaba harcayarak harcamayacaklarını, devletlerarası sorunların görüşmeler yoluyla çözümünden yana olup olmadıklarını, nükleer silahların ne edimesi için girişimde bulunup bulunmayacaklarını soruyorlardı.

Türkiye ve bölgedeki diğer ülkelere giden Ortadoğu Delegasyonu İsveç'e dönünce Delegasyon Başkanı Helen Eklund'un görüşleri.

Helen Eklund Ankara'da Dışişleri Bakanlığı yetkililerinden tüm sorulara sözlü olarak olumlu yanıtlar verildiğini belirtti. Nükleer silahları ihkili soru tartışırken bakanlık yetkililerinin Türkiye'de nükleer silah bulunmadığını ve bundan sonra da bulunmasının söz konusu olmadığını üzerine vurgulayarak söylediklerini açıkladı.

Helen Eklund bakanlık yetkililerinin kendilerini Ulusal Kadın Federasyonu yöneticileriyle tanıştıklarını da sözlerine ilave ederken, Türkiye'de başka kadın örgütü bulunup bulunmadığını ve kapatılan örgütlerin ne zaman açılacağını aynı yetkililerden sorduklarını ancak yetkililerin yasaların başka kadın örgütüne sınırlı izin vermedikçe söylediklerini belirtti.

Helen Eklund Türkiye'nin kasım ayında alınan bir kararla topraklarını Amerikan nükleer silahlarının yerleştirilmesine izin verdiğini söylediğini zaman şaşkınlığına uğradı ve Türkiye'den yazılı yanıt almayışlarını buna bağladı.

DİYARBAKIR MEKTUBU

Dicle Kralkızı barajı hakkında bir daha yazılmaması için...

DUYURU

HER NE ŞEKİLDE OLSUN OLSUN ELE GEÇİRİLEN VE TEMAS SAĞLAYAN UZUN MAMULU VEYA AĞIR SAĞLIKLI KİŞİ VEYA KİŞİLER HAKKINDA:

- 1- BİR ÖRGÜTE MENSUP İSE 500.000 TL.NA KADAR
- 2- ÖRGÜTÜN YEREL SİYASİ VE ASKERİ KOMİTE ÜYESİ İSE 600.000 TL.NA KADAR
- 3- ÖRGÜTÜN BÖLGE KOMİTESİ ÜYESİ İSE 1.000.000 TL.NA KADAR
- 4- MERKEZ KOMİTESİ ÜYESİ İSE 2.000.000 TL.NA KADAR HABER GETİRENE ÖDÜL VERİLECEKTİR.

Yukarıdaki duyuru Dicle Kralkızı barajının ilan tahtalarından alınmıştır.

Dicle Kralkızı barajının yapımında çalışan işçilere uygulanan baskı ve zorbalıklardan geçen gün artıyor. Baskı ve zorbalıkların yanı sıra işçiler üç aydan beri maaşlarını alamıyorlar. Bu da yetmezmiş gibi bu kez çalışma saatleri 7.5 saate düşürüldü. Böylelikle maaşlar yarı yarıya indi. Kralkızı barajı işçileri daha önce durumlarını dile gettiklerini bir yazıyı Cumhuriyet gazetesine göndermişlerdi. Ancak bu yazıdan sonra işçiler üzerindeki baskılar daha da artmış ve DSI Diyarbakır 10'uncu bölgeye gönderilen bir yazıda "Bir daha baraj hakkında hiç bir şey yazılmaması için" tüm işçilerin uyarılabulmuştu.

Dicle Kralkızı barajının yapımında çalışan işçilere uygulanan baskı ve zorbalıklardan geçen gün artıyor. Baskı ve zorbalıkların yanı sıra işçiler üç aydan beri maaşlarını alamıyorlar. Bu da yetmezmiş gibi bu kez çalışma saatleri 7.5 saate düşürüldü. Böylelikle maaşlar yarı yarıya indi. Kralkızı barajı işçileri daha önce durumlarını dile gettiklerini bir yazıyı Cumhuriyet gazetesine göndermişlerdi. Ancak bu yazıdan sonra işçiler üzerindeki baskılar daha da artmış ve DSI Diyarbakır 10'uncu bölgeye gönderilen bir yazıda "Bir daha baraj hakkında hiç bir şey yazılmaması için" tüm işçilerin uyarılabulmuştu.

üzerine Depin şantiyesi işçileri işlerini bırakarak bu durumu protesto ettiler. Karayolları bölge müdürünün devreye girmesi sonucunda gözaltına alınan işçiler üç gün sonra bırakıldılar. İşçiler arkadaşlarının serbest bırakılması üzerine işlerine döndüler.

1983 yılında Sümerbank'a bağlı olarak açılan ve 200 işçi ile üretime başlanan Van Kundura fabrikası geçen süre içinde yapılan insanlık dışı baskı ve zorbalıklardan dolayı bugün işsizlikten bunalan işçilerin dahi korkulu rüyası haline gelmiştir. Fabrika faaliyetlerinde işçilere yeni bir umut, yeni bir ekmeğe kapısı olarak görünmüştü. Ancak zamanla bu fabrikanın yeni bir umut, yeni bir ekmeğe kapısı olmadığı ortaya çıktı.

Bugün fabrika yeni açılarken işe giriş çalışmaya başlayan işçilerin % 85'i insanlık dışı baskılarla ve çeşitli bahanelerle işten uzaklaştırılmış, bunların yerine çoğu gerici-faşist olmak üzere yeni işçiler alınarak fabrikada çalışan işçi sayısı 235'e çıkarılmıştır. 4 Ağustos 1986 tarihinde bu fabrikada personel alımı için bir sınav yapıldı. Sınav 400'ü lise ve

meslek okulu çıkışlı olmak üzere toplam 2000 kişi katıldı. Yazılı sınavda başarılı olup da, fabrika yönetimi tarafından beğenilmeyenler sözlü sınavda çeşitli bahanelerle elendiler. Sonuçta rüşvet verenerle iş gerici-faşist olarak bilinen kimseler sınavı kazandı. Böylece fabrikadaki gerici-faşist kardeşler biraz daha ilerlemiş oldu. Ne var ki bütün bunlara rağmen işveren durumundaki yöneticiler işçilerden öylesine korkuyorlar ki, bu korkularını işçiler arasında spiyon alımı genişleterek, işten atma tehditlerinde bulunarak, değişik türden baskılar uygulayarak gösteriyorlar.

1983 yılında fabrika yöneticileri eliyle kurulan sendika ise bugün fabrika yöneticilerinin elinde işçilere karşı kullanılan bir silah durumundadır. Fabrika yöneticileri bu silahı kullanarak Evren-Özal rejiminin sendikalar yasasını ardına sığdırmışlar.

Fabrikada tam bir askeri hiyerarşi var. Dışından buraya bakan biri burayı kışlaya benzetebilir. İşçiler karşı tam bir askeri disiplin uygulanmaktadır. Fabrikada disiplin adına yapılan kimi uygulamalar şunlardır:

İşbaşı saatı olan saat 8.15'te birkaç gıda işyerine gelen işçilerin yarım günlük ücretleri kesilir. İşbaşı yapıldıktan sonra sigara içmek, tuvalete gitmek kesinlikle yasak. Ancak acil durumlarda usta başı ve fabrika müdürünün onayıyla tuvalete gidilebiliyor ve ancak öğle paydosunda sigara içilebiliyor. İş saatlerinde işçilerin birbirleriyle konuşmaları yasak. Müdür hasta olduğuna iyice emin olmadığı iş-

çinin ziyaretine gitmesine izin vermiyor. Doktor hasta olduğuna dair rapor verse bile müdür raporu onaylamazsa raporu kabul etmez.

Bantların hızını müdürün kendisi ayarlamasına rağmen hedeflenen sayıda ayakkabı çıkmadığı takdirde tüm işçilere belirli oranda (bu oran müdürün belirlediği) ücret kesintisi uygulanır.

Fabrikanın banyo, spor salonu, bahçe v.b. olanaklarından işçiler hiç bir şekilde faydalanamıyor. Bunlardan sadece bir avuç yönetici konumunda olan kişiler faydalanır. Fabrika yöneticilerinin mutfağından sağlanır. Özel siparişlerden elde edilen gelir müdür ve bir kaç kişinin cebine akmaktadır.

kesil verdimden sonra, rejim destekçisi "uldu" sivil ve asker kökenli kişiler, devlet ve özel bankalar ile KİT ve holdinglerin yönetimin kurulu bürokrasileri getirilmemiş, bir gelenek haline geldikçe belirlidir. Örneğin bir banka, eski

Kalıcılık eğiliminin güçlenmesi ve sonuçları üzerine

Avrupa'nın gelişmiş kapitalist ülkelerinde yaşayan Türkiye'li göçmen işçilerin sorunları, değişik aplardan yoğun olarak tartışılıyor. Ama, bir noktada, hemen herkesin birleştiği görüşler: Yüzyılın bu büyük göçünü, yani Türkiye'li göçmen işçilerin, bulundukları ülkelerde "kalıcı" bir eğilim sürecine girdiklerini saptama, ortak bir payda olarak öne çıkıyor.

Ancak, hemen görüşüyor ki, bu ortak saptamaya karşın, Türkiye'li göçmen işçilerin çok değişik ve karmaşık sorunlarına yaklaşıp biçimi açısından, görüş ayrılıklarını sürüyor. Ve herşeyden önce, bu tartışmalar ve farklı görüşler, bu kitle içindeki çalışma yöntemleri ve örgütlenme biçimleri konusunda sivil kalmıyor; aynı zamanda, "göçmen işçi dernekleri" ve "politik" olarak bugün varolan örgütlenmelerin, doğru olup olmadıkları noktasında değin uzlaşıyor.

Bu yazıda, belki, tartışmalara az da olsa yardımcı ol düşüncesine, konuşan bir başka yazına değinmek istiyoruz. Son yıllarda, Türkiye'ye resmi kanallardan gelen yıllık "işçi döviz girişleri"nin miktarı, 2 ile 2,5 milyar arasında değişmektedir. Ayrıca, resmi olmayan yollarla da, Türkiye'ye yılda ortalama 1 milyar dolar tutarında işçi döviz girildiği bilinmektedir. Bu açıdan, Türkiye'ye yılda ortalama 3 milyar dolar dolayında işçi döviz girişi olduğunu söylemek, yanlışlık olmaz.

Bu paralar, en başta Türkiye'li göçmen işçilerin, memleketteki bulunan ale fertlerinin, aile ve babalarının, yakınlarının geçimlerini sağlama işlevlerini içine gönderiyor. Bu paralarla, göçmen işçileri, Türkiye'de konut, işyeri, taşıt ve benzeri, gayrimenkul satın alıyor; ya da, bir işletmeye ortak oluyor.

Buradan bir sonuç çıkarmadan önce, işçi döviz girişlerinin önemi-

ni kavrayabilmek için bir kaç karşılaştırmayı yapalım. DİE'nin verilerine göre, 1986 yılında Türkiye'nin toplam ulusal geliri, 50 milyar dolar dolayındadır. Gelir dağılımı araştırmasında göre ise, Türkiye'nin en düşük geliri yüzde 20'sinin ulusal gelirden aldığı pay, yüzde 2,6'dır. Göçmen işçileri, Türkiye'ye her yıl gönderdikleri 3 milyar dolar, toplam ulusal gelirin yüzde 6'sına denk düşmekte; ve bu rakam, düşük gelir düzeyindeki yaklaşık 2 milyon ailenin yıllık gelirinin iki katından daha fazlasını oluşturmaktadır.

Ancak, konu yalnızca işçi döviz girişleriyle sınırlı değildir. Bundan bir süre önce, Merkez Bankası yetkililerinin yaptığı açıklamaya göre, bu bankada göçmen işçilerin açtığı "döviz mevduat hesapları"nın sayısı, 250 bin dolayındadır. Ne kadar olduğu bilinmemekte birlikte, öteki devlet bankaları ile özel bankalarda da, kaç sayda göçmen işçilerin "döviz mevduat hesabı" açtıkları bilinmemektedir.

Devlet ve özel bankalarda, onbinlerce göçmen işçinin açtığı döviz mevduat hesaplarında biriken paraların miktarı, bugün 3,5 milyar dolar dolayındadır. Türkiye açısından, bir de borçlarına tütü olan döviz mevduat hesaplarına ödenen yıllık faiz oranı ise, yüzde 6 ile yüzde 7 gibi çok düşük bir düzeyde bulunmaktadır. Dysa, Türkiye yabancı bankalarda aldığı dış borçları, yüzde 18 ile 20 arasında değişen oranlarda faiz ödemektedir.

Kuşkusuz, Türkiye'li göçmen işçilerin, memleketle olan bağlarını ve ilgilerini gösteren, daha birçok veneden söz etmek olanağıdır. Örneğin, göçmen işçilerinin çoğunluğunun tabii olarak Türkiye'de geçirdikleri ve özellikle bu günlerden Ramazan ve Kurban bayramlarına rastladıkları; ve bu yolla da, Türkiye'ye yine büyük miktarlarda döviz taşıdıkları, herke-

sin bildiği bir gerçektir.

Dahası, göçmen işçi kitlesi, başta serbest oluşması olmak üzere, bulundukları ülkelerelelele bir dizi ekonomik, sosyal ve kültürel hakları açısından bile, doğrudan Türkiye ile bağlıdır. Çünkü, bütün bunların önemli bir bölümü, ilgili ülkelere Türkiye arasında imzalanan anlaşmalarla sağlanmaktadır. Her unutulmamalıdır ki, bu kitle bugün Türkiye pasaportu taşımaktadır; ve bu olup, daha onyıllar boyu varlığını koruyacaktır.

Bazı değerlendirmeler

Değişik faktörlerde karşılıklı etkileşim içinde, yekunda verdiğimiz örnekler, ekonomik açıdan, göçmen işçi kitlesinin, Türkiye ile güçlü bağları olduğunu göstermektedir. İlgilileri, kalıcılık eğiliminin giderek güçlenmesi değerlendirilmesine karşın, resmi veriler, göçmen işçilerin Türkiye ile olan bağlarını da, giderek güçlendiğini göstermekte; ve örneğin, bunların değişik kanallardan Türkiye'ye gönderdikleri paralar azalmamakta; tam tersine şu ya da bu oranda, her geçen gün artmaktadır.

Buradan çıkartılması gereken, ilk önemli sonuç şudur: Mantıksal olarak, kalıcılık eğiliminin güçlenmekte olduğu olgusunu, göçmen işçi kitlesinin, Türkiye ile olan ilişkilerinin ve bağlarının zayıflamakta olduğu sonucunu da, biriktirmek gerektirir. Dysa, ortak tam tersi ve mantıksal olarak, karşılık gibi görünür bir durum vardır.

Ancak, mantıksal olan, her zaman gerçeğin kendisi değildir. Bizim görüşümüze göre, doğru olan bu kalıcılık eğiliminin güçlenmekte olduğu olgusu. Göçmen işçi kitlesinin ezici çoğunluğunun öznel istikden değil; daha çok, bir dizi nes-

nel faktörlerin kaynaklanıyor. Bir başka deyişle, bir dizi ekonomik, ailesel, тіresel, psikolojik, kültürel, duygusal ve benzeri faktörler; göçmen işçi kitlesinin, Türkiye ile bağlarını sürdürmelerine neden olmaktadır; ve onları önemli bir bölümü, kafa olarak, düşünce olarak, varsayım olarak geri dönmeyi düşündürmektedir; ama, yaşamın pratiği, bugün nesnel olarak, "kalıcılık"ı dayatmaktadır.

Eğer bu değerlendirme doğru ise, açıkır ki, tek başına kalıcılık eğiliminin güçlenmekte olduğu saptamasından kalkılarak, "göçmen işçi dernekleri" ile "politik" örgütlerin, örgütlenme biçimleri ve çalışma yöntemleri konusunda, doğru sonuçlara varılmaz. Hele, hele, bu noktadan kalkılarak, Türkiye'li göçmen işçi dernekleri ile politik örgütlenmelerin, doğru olup olmadığı tartışılmasın, hiçbir gerçekçi sonuç çıkartılmaz.

Tam tersine, Türkiye'li göçmen işçi dernekleri ve politik olarak örgütlenmeleri, yalnızca bu kitlenin ülke ile güçlü bağları içinde bulunmalarından kaynaklanmıyor; aynı zamanda, onların bulundukları ülkelerelele sorunlarının çözümüne ve örgütlenmesine, değişik faktörlerden ötürü, yefi örgütlerin henüz yeterince yanıt verecek durumdaki olmaması gerçeğinden kaynaklanıyor.

Kaldı ki, Türkiye'li göçmenlerin konusunun doğru olup olmadığına tartışmamız, pratik olarak, iki nedenle hiçbir yarı yoktur. Birincisi, bugün Türkiye'de ne kadar değişik akım ve politik örgüt varsa, bunların istiknasız herbirinin, göçmen işçi kitlesinin bulunduğu bütün ülkelerde uzantısı vardır. Eğer, konuya işçi sınıfının politik örgütleri açısından yaklaşırsak, Türkiye'li göçmenlerin örgütlenmelerinin doğruluğu ve yanlışlığı bir yana, pratik olarak, bur-

daki temel ölçütü oluşturacak olan nokta, işçi sınıfının yefi politik örgütlerinin tavrıdır. Bugün görünüşte ki, yefi örgütler, Türkiye'li göçmenlerin örgütlenmelerini uygun görmekte ve onlara, izin vermektedirler. Elbette, bunun nedenlerini düşünmek gerekiyor.

Gericiilik - işçi sınıfı ve birkaç söz

Sonunun, başka yanları da var. Genel olarak, Türkiye burjuvazisi ve özet olarak da, işbirlikçi tekeli sermayesi olarak da faaliyet gösteren emperyalist kuruluşların, göçmen işçi kitlesi, her zaman büyük bir önem taşıyor; ve bu konu, yalnızca ekonomik açıdan bile, onlar için vazgeçilmez bir ilgi alanı olmuştur.

Birinci olarak, son yirmi yıllık sürede, Türkiye ekonomisinin "döviz açıkları"nın kapatılması, göçmen işçilerin gönderdikleri paraları mümkün olabilmis; ve bu nedenle, ulusal ekonomi, kır-topal da olsa bugüne kadar ayakta kalmıştır. Öylesine der ki, bir an için işçi döviz girişlerinin durdurulması varsayın; bu günkü yapılar verit iken, hiç abartmasız, Türkiye ekonomisi bir gün bile ayakta duramaz.

İkinci olarak, Türk parasına dönüşen işçi döviz girişleri, iç pazar büyük ölçüde genişleten bir rol oynamakta ve bu açıdan da, bu nokta Türkiye egemen güçleri için hayati bir önem taşımaktadır.

Üçüncü olarak, Türkiye'ye gelen işçi döviz girişlerinin önemli bir bölümü, eninde sonunda banka kredisi- sine dönüşmekte, gerek işletme gerekse yatırımları finansman amacıyla, burjuvazi için büyük bir kaynak oluşturmaktadır.

Dördüncü olarak, başta serbest dolaşım olmak üzere, göçmen işçi

kitlesinin bulunduğu ülkelerelele pek çok doğal hak, Türkiye burjuvazisi tarafından pazarlık konusu yapılmakta; ve işçilerin hakları satılarak, bu yöntemle türlü peşilli çıkartar sağlanmaktadır.

Özlem ÖZGÜR

Bütün bu ve benzeri nedenlerden ötürü, Türkiye burjuvazisinin ve onun politik aklınının tümü, göçmen işçi kitlesine çok yakından ilgilenmekte; ve onlar, işçi arasında örgütlenmekte ve özellikle de, Türkiye sermayesinin en gerici kesimleri ve onun, bugünkü rejimde ifadesini bulan yanı, değişik örgütlenmeler, kurum ve kuruluşlar aracılığı ile, işçiler arasında at oynattmakta ve onları, kendisi kontrolleri altında tutmak istemektedirler.

Yalnızca, bu açıdan bile, Türkiye'li hem göçmen işçi dernekleri ve hem de, politik olarak örgütlenmeleri, doğru ve gereklidir. Tersini bir tutum, göçmen işçi kitlesini, yalnızca Türkiye'li işçilerin değil; aynı zamanda, Avrupa gericiğini eline teslim etmek olur.

Sonuç olarak, bizim görüşümüze göre, tartışılması gereken nokta, göçmen işçi dernekleri ile politik örgütlenmeleri, doğru ve gerekli olup olmadığı konusudur. Gerçekliğin gerekleri, herşeyden önce, göçmen işçi kitlesi içindeki doğru çalışma biçimi ve yöntemlerinin bulunması, ya da geliştirilmesi ve yetkinleştirilmesi; bu kitlelerin hem bulundukları ülkelerelele ve hem de, memleketle ilişkin somut sorunlarından kalkılarak, doğru mücadele hedeflerinin ortaya konulabilmesi; ve asıl önemlisi, Türkiye ve bulundukları ülkeler açısından, ortak düşmana karşı Türkiye'li göçmen işçilerin birleşebilirlikleri ve onları, yefi örgütlerle nasıl bir ortak çalışma yöntemleri gerektirdiği ve benzeri konular olsa gerekir.

Vergi gelirleri büyük oranda geriledi

Maliye ve Gümrük Bakanlığı'nın "Türkiye'de Vergi Yuku 1975-1994" adlı yayınına göre, vergi gelirlerinin ulusal gelir içindeki payı, 1980 yılından itibaren önemli gerilemeler gözlemlendi. Bakanlık ilgilii yayınına, 1980 öncesi yıllarda, vergi gelirlerinin ulusal gelir içindeki payının, yüzde 25'in üstünde seyrettiği kaydedilmek; bu oranın 1980 sonrası yıllarda yüzde 18 dolayına indiği belirtilir.

Maliye ve Gümrük Bakanlığı'nın yayınına göre, vergi gelirlerinin ulusal gelir içindeki payı 1975'de yüzde 26,2; 1976'da yüzde 27,1; 1977'de yüzde 27,1; 1978'de yüzde 26,1 ve 1979 yılında da, yüzde 24,9 idi. Bu oran, 1980 yılında, yüzde 24'e ve 1984 yılında da yüzde 18,1'e geriledi.

154 ülke uzayın silahlandırılmasını istemiyor

Filiz KARDAM

Reykjavik'in ardından kim, ne yapıyor?

"Reykjavik bir başlangıç noktası olarak kalmalı. Nükleer silahsızlanmaya doğru daha ileri adımların atılması bir başlangıç noktası. Sovyetler Birliği bu kantardır." Eylül ayı ortalarında Türkiye'yi de ziyaret etmiş olan Sovyet Genelkurmay Başkanı Akhromeyev, geçtiğimiz günlerde "Stern" dergisinin kendisiyle yaptığı röportajda böyle diyor.

Reykjavik'te somut bir sonuca ulaşılmasına karşın zirvenin bazı güçlerinde yarattığı yansımeler de bu yaklaşımın, yani Sovyetler Birliği'nin zirvede yaptığı

önerilere sadık kalacağını açıklamasının önemli rolü olduğu söylenebilir. Bu nedenle de barış güçleri Reykjavik'in ardından, "Şimdi daha fazla eyleme, ABD ve NATO ülkeleri üzerindeki baskısı atilabilmesine artıracak eylemlere gerek var" sonucuna varmışlardır.

SDI'ya karşı atom denemelerinin durdurulması yönündeki baskıların ne denli güçlü olması gerektiği ise ortada. Zirvenin hemen ardından Reykjavik sonuçlarını tartışma kampanyası açan ABD yönetimi tüm stratejik silahlar konusunda anlaşmaya varıldığını da

reddediyor. Uzlaşmada en büyük engel olan "Yıldızlar Savaşı" projesine ise şimdi büsbütün sarılarak, "Zirve görüşmesinde sağlanan yaklaşımla, SDI'nın dolaylı sonucudur" diye iddia ediyor.

ABD'nin Batı Avrupa'daki başlıca mütefikleri Kohl ve Thatcher yönetimleri de ülkelerinde geniş politik kesimlerden gelen tepkilere karşın, "bir araştırma programı" olarak değerlendirdikleri SDI konusundaki olumlu yaklaşımını değiştirmiş değiller. Öte yanda, zirveden bir hafta sonra ABD'yi ziyaret eden Kohl'un, Reagan'a Reyk-

javik'de stratejik füze gücünü bu denli azaltmayı kabul etmesi gerekmediğini, bunun NATO stratejisini etkileyeceğini söylemesi bir sorumsuzluk örneği değil mi?

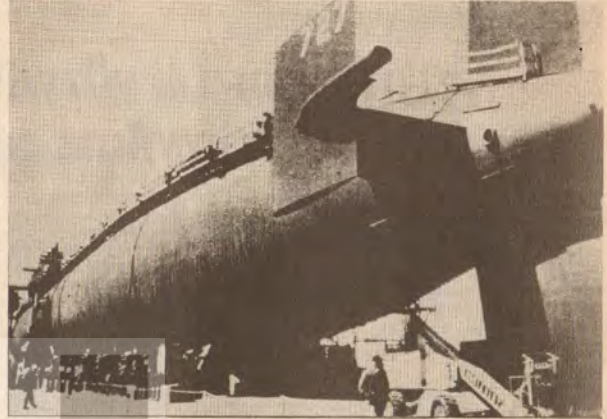
Aralık ayı başında Brüksel'deki NATO savunma bakanları toplantısında da ABD savunma bakanı Weinberger, SDI programı konusunda Amerikan yönetiminin kesin kararı olduğunu yineledi ve SDI'e yedi girişim grubuna bağlı 51 firmanın katıldığını ve bir grubun başını da Federal Alman tekelci MBB'nin (Messerschmidt-Bölkow-Blohm) çektiğini övünerek açıkladı.

Ayrıca toplantıda, geleneksel silahların daha da güdüldürülmesi kararı alındı. Zannedersiniz ki bir Reykjavik olayı hiç yaşanmış, dünyamız nükleer silahlardan anırdırmadan olanaklı olduğu görülmüştü...

Reagan yönetiminin Sovyetler Birliği'ne karşı askersel üstünlük sağlama hayallerinin ilk kurbanı ise SALT-2 olacak. SALT-2'nin çıngırmasını füzesavar sistemlerinin sınırlandırılmasına ilişkin ABM anlaşmasından vazgeçilmesi izleyebiliriz. SDI projesi kapsamında yeni nesil silahlar üretme, askerselanay kompleksine süper kârlar sağlama uğruna yönetimi, uzun yıllar boyunca süren görüşmeler ve karşılıklı ödümler sonucunda varılmış anlaşılardan gözden çıkarmış durumda. Anlaşılın bulgıyı yanlışta elini kolunu bağlayan hiçbir şey kalsın istemiyor.

Oysa bugün dünyamızda büyük bir çoğunluğun SDI'ya karşı olduğu geçtiğimiz günlerde Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda yapılan bir oylamada bir kez daha görüldü. Uzayın silahlandırılmasına yönünde karar tasarrufları ABD'de şimdi 154 ülke onayladı.

Uluslararası silah tedariklerinin gelecek 30 yıl içinde bağlandıktan bir projedeki önümüzdeki on yılda ne sonuçları alıncı, silahlanma yarışını denli tehlikeli boyutlara var-

ABD'nin SALT II'yi ihlali dünya kamuoyunda tepkilerle karşılanıyor

"Bu, militarizmin dünya halklarına meydan okumasıdır"

SALT II, stratejik silahların sınırlandırılması anlaşması anlamına gelen İngilizce sözcüklerin kısaltılmasıdır. 7 yıllık bir sürede 300'den fazla görüşmeden sonra hazırlanan SALT II Anlaşması 4 ana madde ve bir ortak metni içeriyor.

SALT II, Sovyetler Birliği ile ABD arasında 18 Kasım 1979 tarihinde Viyana'da imzalanmıştı.

Anlaşmada sınırlandırılması istenen silah sistemleri şöyleydi:

- Menzilli 6.500 kilometrenin üzerinde olan yer altında konumlandırılmış, kataraları füze (kısıtlanmış adı JCBM)
- Denizaltı kuzelleri (SLBM)
- Uzakta kumandalı Cruise füzelerini taşıyan bombardıman uçakları
- Uzun menzilli bombardıman uçakları

1 Ocak 1981'den itibaren bu sistemlerin tümü için azami sınır olarak

Cok basitlik kataraları füzele	820
Denizaltılardan fırlatılan çok başlıklı füzele	1200
Cruise füzesi taşıyan uzun menzilli bombardıman uçakları	1320
Karada ve denizaltılarda konumlu, tek başlıklı uzun menzilli füzele	
Cruise füzesi taşımayan uzun menzilli bombardıman uçakları	2250

SALT II Antlaşması

Tasarruflar sistemleri 1 Ocak 1981'den itibaren geçerli azami sınırları.

onaylanmamış. Fakat ABD tüm dünyada gelişen tepkileri dikkate alarak yine de bu anlaşmaya uyaracağını ilmiştir. Böylece SALT II "Gayri resmî" yürürlüğe kavuşmuştur.

Eski ABD Başkanı Jimmy Carter anlaşmanın imzalanmasında sırasında Viyana'da şöyle demişti. "Stratejik

ABD'NİN SALT II'Yİ TEK TARAFI İPTALİ DÜNYA KAMUOYUNDA TEPKİLERLE KARŞILANIYOR

Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Genadi Gerasimov, Moskova'da düzenlenen basın toplantısında, "Reagan hükümetinin bu kararı ne bir dille adestirdi. Gerasimov

Sovyetler Genelkurmay Başkanı Mareşal Sergei Akhromeyev, "Stern" dergisinin sorularını yanıtladı

"Silahlanmada üstünlük sağlama peşinde değiliz"

SORU: Reykjavik zirvesi tarihseldir. Sizce böyle bir zirve daha olabilir mi?

YANIT: Biz anlaşmaya varmanın olanaklı olduğunu düşünüyoruz ve tüm çabalarımız bu yöndedir. Reykjavik'te ortaya koyduğumuz önerilerin bir adım geri atmadık. Ancak ABD, üzerinde anlaşmaya varıldığı noktalarından pek çoğunu terketti bile. Görüşmede Reagan, Sovyet ve ABD stratejik silahlarının 10 yıl içinde istisnasız ortadan kaldırılacağını kabul etmişti. Şimdi ise Amerikanlar, balistik füzele imha edilebilir, ama kataraları savaş uçakları ve Cruise füzeleleri için böyle bir kararımız yoktur" diyorlar. Oysa Reagan Reykjavik'te başka türlü konuşmuştu.

SORU: Siz bütün nükleer silahların imha edilmesini öneriyorsunuz. Ancak Batı ülkeleri, herhangi bir uçuncu dünya ülkesindeki çılgın

bir devlet adamından gelebilecek tehdide karşın, en azından küçük bir nükleer deponun korunmasını savunuyorlar. Ne dersiniz?

YANIT: Bunun sadece silahsızlanmak istemeyen, küçük silahlardan vazgeçmek istemeyenlerin bir bahanesi olduğunu söyleyebiliriz. Eğer, Sovyetler Birliği, ABD, Çin, İngiltere, Fransa gibi güçler kendi nükleer potansiyellerini yoketmeye karar verirlerse, mutlaka diğer ülkelerin de kendileriyle birlikte hareket etme yönünde ikna etmenin yollarını bulacaklardır.

SORU: Gorbaçov Genel Sekreter olalı beri Sovyetler Birliği daha önce nükleer silahsızlanma görüşmelerinde uzlaşmanın önünü tıkayan bazı konularını terketti. SDI'ya ilişkin olarak da aynı şeyi yapması mümkün mü?

YANIT: Biz hiçbir zaman anlaşılmanın önünü tıkmadık. Geçmişte de ABD ile hep eşit güvencilik ilişkilerinde hareketle uzlaşma sağlanamıyola-

SORU: Sovyetler Birliği, Ağustos 1985'den bu yana nükleer deneme yapmadı. 1 Ocak 1987'de sona ererek olan moratorium uzatılacak mı, yoksa Sovyetler Birliği tekrar denemelere başlayacak mı?

YANIT: Nükleer deneme yaşamın

SOĞUK Savaş dönemi nükleer silahların rim inha edilmesini öneriyorsunuz. Ancak Batı ülkeleri, herhangi bir üncüncü dünya ölkesinde plçım

Honduras Kontrolardan kurtulmak istiyor

Honduras Devlet Başkanı Jose Azcona Hoya başkanı Tezcuapalpa'da yaptığı bir açıklamayla Honduras hükümetinin Kontrola cetenlerin ulukeyi terk etmeleri için ABD yönetimine baskıyı duğurdu. Uzun süreden beri ABD tarafından finanse edilen ve Honduras'taki kampanya dçitlen "Kantara" adlı terör çeteleri Nikaragua'da barınmadıkları için komşu ülke üzerinden saldırılarını düzenliyorlar. Halktan hiçbir destek almayan Kontrola Nikaragua'daki Sandinist hükümetine karşı terör ve sabotaj eylemleri ve sivil halka karşı saldırılarını gerçekleştirtiler. Yıllardır Honduras'ta sığınorlari. Bu durum her iki ülke arasındaki ilişkileri sürekli gerginleştiriyordu. Örneğin Kontrola son olarak ABD Hava Kuvvetleri'nin de desteğiyle aralık ayı başında Nikaragua'ya yeni bir saldırı düzenlemiş, fakat hükümet kuvvetleri tarafından geri püşkürtülmüşlerdi.

Komşusu Nikaragua'yla ilişkilerini normalleştirmeyi amaçlayan Honduras hükümeti bunun tek çıkış yolunu Kontrola'nın ulke topraklarını terk etmesini görüyor. Honduras Devlet Başkanı açıklamasında, Kontrola'nın, hükümetle karşı savaşmak istiyorlarsa bunun Honduras'ta değil Nikaragua'da yapmalarını gerektigini belirtti.

Honduras hükümetinin bu girişimi muhtemelen de dahil olmak üzere tüm partiler ve politik güçler tarafından destekleniyor. Komşusu Honduras'la iyi geçimince istedigini sürekli vurgulayan Nikaragua Devlet Başkanı Daniel Ortega Honduras ordu ve hükümet yetkililerini Nikaragua'da ya pılacak bir askeri manevraya gözlemci olarak davet etti.

ya ilişkin olarak da aynı şeyi yapması mümkün mü?

YANIT: Biz hiçbir zaman anlaşılmanın önünü tıkmadık. Geçmişte de ABD ile hep eşit güvenlik ilkesinden hareketle uzlaşma sağlanmış yollarnı aradık. 1970'lerde ABD anlaşması, SALT I ve SALT II anlaşmaları her iki tarafta karşılıklı tavizler verilmesi sağlandı. Reykjavik'de de Sovyetler Birliği, nükleer silahlandırarak altı aylık maske sağlayacak önelerle bulundu. ABD bunun karşılığında ne önerdi? Hiçbir şey. Biz, stratejik nükleer silahlar ve orta-menziilli füzeler alanında öbün veremeyi teklif ettiğimizde ABD de bunlara uzay silahları alanında tavizler yanıt vermedi. Uzaya yönelik saldırı silahları geliştirmeyi ve yerleştirilmeyi amaçlayan bir program olan SÖI, dünyadaki dengeyi derinden sarsacaktır. Bu nedenle Sovyetler Birliği SÖI'ya karşı tavını değiştiremez. Biz bir taraftan yerli nükleer silahlamayı yavaşlatırken, aynı anda uzayda yarışa başlamayız.

1985'den bu yana nükleer deneme yapmadı. 1 Ocak 1987'de sona erecek olan moratoryum uzatılacak mı, yoksa Sovyetler Birliği karar denemelere başlayacak mı?

YANIT: Nükleer deneme yapmanın politik ve askeri yanı var. Politik olarak moratoryum, silahsızlanma konusunda bir ülkenin içtenliğini gösterir. ABD, bu politik olgunluk isnavını veremedi. Bizim moratoryum ilan edişimizin ardından 23 nükleer deneme yapı ve hâli bu denemeleri sürdürüyor. Bizim için olan denemeleri moratoryumunu 1,5 yıl sürdürmek kolay olmamakla birlikte, teklif açılan bunun gereğine inanıyoruz. 1 Ocak 1987'den sonra Sovyet yönetimi askeri açıdan yapılan defektörlerimere çevresinde nasıl hareket edeceğini karar verecektir. ABD denemeleri durdurduğu takdirde moratoryum sürecektir. Bizim, silahsızlanma yönünde tüm önlemlerimiz, moratoryum da bunlara dahil olmak üzere, Sovyetler Birliği ve onun müfettişlerinin savunma çıkarlarıyla sınırlıdır.

Uluslararası silah tedariklerinin geleceğ 30 yıllanla bağdaştırarak bu projede önümüzdeki on yılda ne sonuçlar alınır, silahlanma yarışa ne denli tehlikeli boyutlara varır bir yana, SÖI daha şimdiden henüz gerçekleştirilme aşamasındayken bile yetenince tehlike bir silah sayılmaz mı? Dünyamızdaki engereci, en saldırgan güçlerin, nükleer silahlanmayı varlıkkanın temelı yapan güçlerin barış yolundaki her adımını önünü tıkmak için kullandıkları bir silah. Gereğ fiyatı insanlığın geleceği olan bir silah...

Reykjavik'in ardından iki ay aşkın bir süre geçti. Zirvede varılan nokta, silahsızlanma görüşmelerinde bir başlangıç noktası olarak kabul edilebilir mi? SÖI, bu süreci nasıl etkileyecek? Son ayları gelişmeleri bu soruların önemini bir kez daha ortaya koydu. Sovyet Genelkurmay Başkanı Akhromyov'te yapılan raporajdan özetledikleri bölümlerin de bu noktalarda ışıktutucu olduğu kanısındayız.

— Uzaktan kumandalı Cruise füzelerini taşıyan bombardıman uçakları — Uzay menzilli bombardıman uçakları

1 Ocak 1987'den itibaren bu sistemleri tümü için azami sınır olarak 1250 getirildi. Yine bu anlaşma ancak 1320 adet birden fazla atom başlığı veya Cruise füzeli taşıyan araca izin veriyordu. Bu füzelerin sadece 1200 ü katarlarası ve denizaltı füzeleri olabirdi. Bu 1200 füzinin de birden fazla başlığa sahip olmaları ise 820'den fazla olması yastı.

SALT II bir silahsızlanma değil bir sınırlama anlaşmasıdır. Sovyetler'in ve ABD'nin sahip olabilecekleri stratejik silahları sınırlamaktadır. Bu anlaşma, aşın silahlanmayı isteyen emperyalist cövelerin tüm direnişlerine rağmen ABD'yi dialoğa zorlayan SSCB'nin kararı barış politikası sonucunda sağlanmıştır.

Devlet Başkanları Brejnev ve Carter arasında imzalanı bu anlaşmaya Amerikan gericiliğinin baskısı sonucunda ABD Senatosu tarafından

yine de bu anlaşmayı uyaçamı ilan etmiştir. Böylece SALT II "Gayri resmi" yürürlüğe kavuşmuştur.

Eski ABD Başkanı Jimmy Carter anlaşmanın imzalanması sırasında Vyan'da şöyle demişti. "Stratejik silahlanmanın sınırlanması için yapılan görüşmeler gösteriyor ki ortak kuralları, denetlenebilir sınırları ve sürekli dialoğları içermeyen bir nükleer silahlanma yarışa felaketle cadır. Böyle, amansız bir yarış kader ve geleceğin zorlanması, zekamızın aşagılasması ve insanlığın varlığını tehdidi anlamla gelirdi"

ABD'de SALT II Anlaşması'nın en keskin karşıtan askeri endüstri kompleksi temsilcileri, yani silah tedarikçileri. Bunlar silahlanma yarışını kostlayan bütün anlaşmaları yok ederek yeni yeni milyarlar kazanamak istiyorlar. Reagan görevi başladığı günden bu yana silahlı tedariklerinin hiç bir arzusunu kırmadı, şimdi de SALT II Anlaşması'nı ırıtarak dünyada yeni bir silahlanma yarışına kapı açmaktadır.

TEKİLERLE KARŞILANIYOR

Sovyetler Birliği Devletleri Bakanlığı sözcüsü Genadi Gerasimov, Moskova'da düzenlenen basın toplantısında, Reagan hükümetinin bu kararı sert bir dille eleştirildi. Gerasimov, Amerikan yönetiminin, devlet hukukuna dayalı bulun ve nükleer silahlanma yarışını sürdürüyor, önemli bir yapıyı yıkıma başladığını söyledi. Birleşik Amerika'nın yalın kendisine Stratejik Savunma Girişimi adı altında bir kalkın oluşturmaya çalışmak kalmayıp, şimdi de stratejik saldırı silahları arasında giriştiğini ifade eden Sovyet Dışişleri sözcüsü Bera-simov bunun tüm dünyada, bu arada Amerika'nın müfettişleri arasında bir kaygı ve tepkiye yol açtığını anmsatı. Reagan hükümetinin SALT II Anlaşması'nı sınırları aşarak 131, 8-52 stratejik bombardıman uçgını da ka-natlı atom roketleriyle donatıp silahlı kuvvetlere dahil etmesi, savaş gazileri, direniş savaşçıları ve faşizmin gazabına uğrayanların Vyan'daki uluslararası toplantısında da protesto edildi. Müğöştan Dışişleri Bakanlığı Reagan yönetiminin bu kararı mü-ltarizinin dünya halklarına meydan okuması olarak nitelerken, Çin haber ajansı Sinahua, SALT II'yi ihlal kararı karşısında Amerikan hükümetinin silahsızlanmadaki yana olduğu yolundaki açıklamasına inanmanın imkansız olduğunu kaydetti.

SALT II'nin Reagan yönetiminin ihla edilmesini NATO'nun Brüksel'deki Savunma Bakanları toplantısında da, kulislere de sert eleştiriler karışıldı. Fransa, İtalya ve Kanada temsilcileri ise yazılı bir metinle duydukları kaygıyı dile getirdiler.

Senatör Edward Kennedy Amerikan NBS televizyonuna verdiği bir demeçte, Başkan Reagan'ın İran'a gizli silah satışa skandalının patlak verdiğini bir sırada SALT II Anlaşması'na bundan böyle uymayacağı yolundaki açıklamasını Amerika için yeni talihlilik kararı nitelendi. Senatör Kennedy, "Başkan Reagan bu tutumuyla Birleşik Amerika'nın saygınlığını yeni bir darbe indirmiş, dünya kamu oyunda Amerika'ya güvenilemeyeceği konusunda oluşan kanyak hâlik kazandırmıştı" dedi.

Norveç Savunma Bakanı Jorgen Holthe, Washington yönetiminin bu tutumunun Norveç kamuoyunda kaygı ve tepkiye karşındandığını söyleyerek ABD'nin SALT II Anlaşması'na titizlikle uymasını istedi.

Bir milyonu aşkın öğrencinin direnişi emeçli çocuklarına düşman yasaları engelledi

Feridun AKSIN

Fransa: Hükümet geri bastı

Hükümetin Meclis sunduğu "Üniversiteler yasa tasarısı" nı protesto için gelişen hareketler (FEL) öğretmenler sendikası'nın düzenlediği ve 300 bin öğretmen ve öğrenciyle görüşülmesinde katıldığı yürüyüş başladı. Büyük bir başarı kazanı bu yürüyüşten sonra Sorbon Üniversitesi öğrencilerinin yaptığı grev ve gösteri çabısıyla hareketler, iyerlerinin de katılmasıyla birden bire hiç beklenmeyen bir biçimde güç gibi büyüdü. Yalnız Paris'te değil, tüm Fransa'da öğrenciler bu yasa tasarısını geri almasını istiharete geçtiler. Grev ve gösteriler 15 güne ulaşan bir sürede çeşitli biçimde kesintisiz olarak sürdürüldü. Özellikle yasanın mecliste görüşülme ağılağı 27 Kasım günü yasanın gsterilere tarihine 300 bin, diğer şehirlerle birlikte tüm Fransa'da 500 bin ile 700 bin arasında insan katıldı. 4 Kasım'da Paris'te düzenlenen birer illerden gelenlerle birlikte gösteriye katılanların sayısı 1 milyonu aştı. Gosteriler aşın güç grupların saldırılarına, kışkırtmalarına rağmen tam bir olgunluk ve disiplin içinde yürütüldü. Hareketli halkın gözünde de küçük düşümek amacıyla polis önüne açıkça göz yurduğı çeşitli sal-

dın ve yağma olaylarının öğrencilerle hiç bir ilişkisi olmadığını hükümet sorumluları bile açıkça kabul etmek zorunda kaldılar. Tersine bir öğrenci polis copları altında öldü. Önceleri yasa üzerinde inatla direnen hükümet tepkilerin bu boyutlara ulaşması karşısında boyun eğdi. Önce yüksek öğrenim sorumlusu bakan istifa etti. Daha sonra

8 Aralık günü başbakan yasayı geri çektiğini açıkladı.

Emeçli çocuklarına düşman bir yasa tasarısı

Fransız eğitim sistemi, yıllardır sürdürülen eğitim politikası sonucunda bir eşitsizlik düzeni üzerine

kurulmuştur. Ancak ayrıcalıklı zengin aile çocuklarının güdebildiği bir kaç öğül yüksek okulu bitirenler ülkede tüm köşe başlarını ellerinde tutmaktadır. Fransız kamuoyunda, tartışılan yasa tasarısı da bu eşitsizliği daha da derinleştirecek ve parası olanların ayrıcalıklarını daha da artırma amacı taşıyordu. Fransa'daki bu son gelişmeler

tüm ülkeler için örnek alınabilecek yeni özellikler taşıyor.

Bunların birincisi, beyin yıkama, geride olup bitene kendi geleceğini kayıtsız bir gençlik yaratma çabasının böylelikle başarıya ulaşmadığını göstermektedir. Bir kırılım hiç bir şeye ilgi duymadığı sanılan gençleri sokakla dökülmeye, harekete geçirmeye yetmiştir.

İkincisi, basın, televizyonun göstermek istediğinin tersine, hareketin politik ikeriteni yoksun olmadığıdır.

Başbakan Chirac daha sonra yaptığı bir açıklamada daha önce hazırlanmış olup gündeme gelmeye bekleyen bir çok yasa tasarısını gündeme getirmeyi bir süre için durdurduğunu açıklamıştır. Böylece hareket bir yönüyle emeçli düşman yasaların tümüne karşı bir tepki niteliği de oluşturmaktadır. Üzerinde durulacak üçüncü önemli nokta da gösteriler karşısında gösterilen disiplin ve isteklerin edene cadere gösterilen kararlardır. Gençler bir yandan bütün aşırı sağcı kışkırtmalara, polis saldırılarına karşı buğuk kankıllarıyla korumaları, hükümetin verdiği tavizleri kabul etmemek yasayı geri çektiğine kadar direnmişlerdir.

Sovyetler Birliği'nden bir izlenim

Yücel FEYZİOĞLU

“Hicretin 14. yüzyılımı barış, dostluk yüzyılına çevirelim”

Otel odam bıkım bıkım dolu. Ya-zarlar, şairler, gazeteciler... Bağına basmışlar beni. Azerbaycan kolları ile samimi, ahi benim güzel insanlarm, mütlüklükten uyuşuyor.

-Haydi, hep birlikte camiye gi-deceğiz, dedim. Bir şarşırdılar.
-Yahu kardeşim kılan var, kol-mayan var...
-Hayr, hep birlikte gideceğiz. Sizden ayrılmak istemiyorum, de-dim. Kalkalar.

-Biliyor musunuz? Bizim Bek-taşi bir gün oğluna çok lozmış. Dövmek için kovalamış, oğlan ya-kalanacağını anlayınca camiye giri-vermiş. Bektaş: “Ulan teres,” de-miş, “bu yaştan sonra beni az daha camiyeye sokacağın.” Olduğu yerde duruvermiş.

dim de konuşmak istiyordum.
-Hoş geldiniz bey. Önceden bil-selerdi, burada olurlardı.

Çarşız kalıp dışarı çıktık. Namaz bittikten sonra beni konuşur diye düşündüm. Cemaat dağılıncı birkaç yaşlının önünü kestim:

-Biraz konuşabilir miyiz? dedim. Yanyana oturduk.

-Namazınızı sürekli burada mı kılıyorsunuz?

-Evet.

-Ama çok kalabalık değildiniz.

-Herkes işte, güfte. Cumaları kalabalık oluyorum.

-Komünistler engellemiyorlar mı?

Anladım.

-Yani, dedim, Batıda diyorlar ki, komünistler dindarları zulüm edi-yorlar. Kılmak tutmak yasak.

çeşitli ülkelerinden müftülere en bü-yük camilerin baş imamlandı. Ayrıca uluslararası İslam Örgütleri Birliği Ge-nel Sekreteri, Suudi Arabistan'lı Mu-hammed Abdullah Omar Nazif ve Örgüt delegeleri de katılanlar arasında bulunuyordu. Bu Örgüt 1980'de yapı-lan “Hicretin 14. yüzyılımı kutlama toplantılarını boykot etmişti.” Şim-diki katılımları tüm delegeler arasında memnunkul yarattı. Türkiye'yi ise bu konferansta diyanet işleri adına İrfan, Yücel, İslam Konferansı Örgütü Kültür Dairesi Başkanı E.İhsanoğlu tem-sil ettiler.

Biz konferansı örgütleyenlerden, Azerbaycan ve Kafkasya Müslüman-ları Şeyhülislamı sayın Allahşükür Pa-zade ile bir görüşme yapmayı ist-edik. Ancak çok doluydu, ona ulaş-ma fırsatı olmadı. Sovyet Din Kurulu

-Peki ortak bir görüşe varıla-bildi mi?

-Çok sevindirici bir sonuç çık-tı ortaya. Komisyonlar sonuç bel-geleri hazırladılar. Konferans son-unda kabul edildi.

-Buntar neydi?

-Birincisi “Dünya müslümanlan-na müracaat” ki nükleer bir sava-şın önlenmesi için müslümanlar aktif bir çaba vermeye çağırılıyor. İkincisi: “Tüm ülkelerin hükümetleri-ne, parlamentolarına, Birleşmiş Mil-leter Örgütüne müracaat”. Bu baş-vuruda da savaşın önlenmesi için dünya İslam din adamlarının görüş ve istekleri yer alıyor. Üçüncüsü de bir Komünike yayımlandı ve “Ulus-lararası Çatışma Komisyonu” kurul-du. Kalıcı bir çatışma yitirilecek.

-Peki bu yoğun çalışmalar dik-kate alarak, Sovyetler Birliği'nde dine yeni bir yaklaşım var diyebi-lir miyiz?

-Hayır. Bu konferans ilk değil. Birçok konferanslar yaptık. Öte yandan din konusundaki tutumumuz eski ikkesel yasalıktır. Bizde din ve inanç özgürlüğü vardır. İsteyen istediğine inanır. Bir zorla-ma olamaz. Devlet bilimsel temel-ler üzerine kurulmuştur. Dine ka-rışmaz. Din de devlet işlerine ka-rışmaz. Ancak dünyada insanlar bir nükleer felaketle yok olmak değil, yaşamak istiyorlar. Barış için sa-yıyorlar. Barış, müslümanların da yakıcı bir arzudur. Ülkemiz-de milyonlarca müslüman yaşıyor. Savaşın karşıtlaşmaları doğal değil mi?

-Ama Batıda başka türlü yorum-lanıyor. Deniliyor ki, Sovyetler'de müslümanların peğalı, İran'da ol-duğu gibi bir devrime hazırlan-ıyorlar.

Baku'da “Müslümanlar Barış İçin” konferansını yaptırdığı salon.

“Müslümanlar Barış İçin” konferansı yapıldı

Azerbaycan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti Başşehri Baku'da “Müslümanlar Barış İçin” konferansı yapıldı. 60 ülkeden 600'ün üzerinde delegenin katıldığı konferans sonunda çalışmalarını sürekli hale getirecek bir komisyon seçildi.

Konferansa on İslam ülkesinden on din işleri bakanı, onun üzerinde Şeyhülislam katıldı. Geri kalan delegeler müftü ve en büyük camilerin baş imamlarından oluşuyordu. Bu konferansta Türkiye'yi di-yanet işleri adına İrfan Yücel, İslam Konferansı Örgütü Kültür Dairesi Başkanı E.İhsanoğlu temsil ettiler.

Orta Asya Şeyhülislamı S.İbni Ziyaeddin Han İbni İsm Babahan ve Azerbaycan-Kafkasya Şeyhülis-lamı Allahşükür Paşazade'nin yoğun çabaları ile toplanan dünya müslümanları temsilcileri konferans sonunda üç belge kabul ettiler. Birincisi: “Nükleer savaşın önlenmesi için dünya müslümanlarını müracaat” İkincisi: “Tüm ülkelerin hükümetlerine, parlamentolarına, Birleşmiş Milletler Örgütü'ne Müracaat” ve üçüncüsü ise “Komünike”.

ti. Orada sormuştık, “Bizim devrimi nasıl buluyorsunuz?” O da demiş ki, “ABD emperyalizmine karşı yaptığımız için selamlıyoruz.” “Peki siz neden yapmıyorsunuz?” demişler. Cevap vermiş: “Biz 70 yıl önce yaptık. Bu yolda çok ıleri çıktık. Sovyet müslü-manların Çarlık zulmünden kurtuldu, azat oldular. Hepsi iş-ekmek sahibi, ilim irfan sahibi oldular. Bir daha 70 yıl öncesine dönmeyi kim ister?..”

-Peki komünistlerle dindarlar arasındaki ilişkiler nasıldır?

-İyidir. Dindarlarımızın uydur-duğu gibi komünistler dindarlara baskı yapan yapıyor. Tersine din adamları, camiler, kiliseler devlet

-Taşkent'de “Sovyet Şarkı Mü-slümanları” adıyla Özbekçe, Arapça, Farsça, Darıce, İngilizce, Fransızca olmak üzere 6 dilde yayımlanan bir dergimiz var. Kuramı Kerim son 25 yılda 7 kez basıldı. İmam El Buhari'nin “El-Cami-Us-Sahih” kitabı, El Tamerzi'nin “Aş-Semal an Na-taviya” kitabı ve ayrıca “El Adab el Mufrad”ın yeni baskıları yapıldı.

-Teşekkür ederim.

-Ben teşekkür ederim. Dindar kardeşlerimize söyleyin gelsinler, görünsünler, bizi tanınsınlar. Yalan propagandalara kanmasınlar. Biz kardeşiz, Sovyetler Birliği onların

Arkadaşımız Y.Feyzioğlu, namazdan çıkan yaşlı insanlarla

Birden kahkahayla gülmeye başla-dılar.

-Haydin sizi bu yaşımda bir camiyeye sokayım.

-Onu diyen gelet (halt) edir. İsteyişlerin iki rekât yerine doğrudü ki, deril. Daşayan yoktur. Öteki ihtiyar söze girdi:

İslam İhsakileri Dairesi Başkanı sayın Abdullah A. Nurullayev'e görüşmeyi bekledik. Bizi kapıda karşıladı. Özbekistan SSC Tatarlarından. Güler

Birden kahkahaya gülmeye başladılar.

- Haydın siz bu yazmışda bir camiye sokaym.

Hep birlikte indik. Kapıda Bakurad-yusuşayın sorumlulandan Aşkın Ba-bayef'e rasladık. Sandığı bostu. Sen hoggelin, gözümüstə geldin.

- Haydığidiyoruz camiye, dedim.

- Eee ne işimiz var camide? Sen şapırsdın?

- Gel görürsün.

Arabalara doluşup camiye geldik.

Sen gir, dediler.

- Gelin birlikte girelim.

- Biz burada bekleriz. Bize Bek-taş'ın oğlunu oynama şimd. Bi-lenderim Meti Osmanoglu ile birlikte girdik.

İki kişi kat hali ile döşeli kocaman bir cami. Baku merkez camisi. Millet namaza dummuş. Hepsini yaşlı insanlar. Biri abdestini yeni bitirmiş, kollanını indirek yetişmeye çalışıyor.

- Fotoğraf çekebilir miyiz? de-dim. İsteksiz dediler.

- Hayır! dedi.

- Şeyhülislam ya da Müftü on-
di burada mı? Ben batıdan gel-

- Onu diyen gelet (halt) edir. İsteyirsən iki rekat yerine dördünü kol. Deyip dalasən yoktur.

Öteki ihtiyar söze girdi:

- Men sene birşey danışm mı? Allah bu dünyaya komünistlerin yü-zü suyu hörmetine ayakta saklayır. Yoksa o guldular (eşkyalar) batı-rallar.

- Peki burada daha yeni bir is-lam Konferansı oldu. Siz de katı-dınız mı?

- Evet oldu. Tüm İslam dünya-sından büyük din adamları geldiler. Biz katılmadık. Çok kalabakkı. Yalnız bir günliğüne bu Hacı Mem-med katıldı.

- Ne danıştılar Memmed dede?

- Çok şeyden danıştılar. Dünyanın gel-gitinden, dinden, azat-ıktan, sulttan (özgürlük ve bağ) danıştılar. Ama danışık Arapça geçtiği için az anladık.

Evet, "Müslümanlar başın için" konferansa Azerbaycan Sovyet Sosya-list Cumhuriyeti Başşehni Baku'da toplanıdı. 60 ülkeden 600 ün üzerinde deleğe katıldı. Bunların on tanesi is-lam ülkelerinden din işleri bakanı, on tanesi Şeyhülislamı. Genisi dünyam

İslam ilişkileri Dairesi Başkanı sayın Abdullah A. Nurullae ile görüşmeye başladık. Bizi kapıda karşıladı. Özbekistan SSC Tatarlarından. Güler yüzü, şakacı bir insan. Azericesi yok. Rusça konuşmaya başladı.

- Özbekçe yavaş yavaş konuşur-sanız anlarımd, dedim.

- Sizin için yorucu olur, dedi. beni kırmamak için Özbekçe sürdür-dü. Anlamadığım yerde Rusçaya dö-nü. Bilenderim anında çevirirdi. Ö-zekpeyi tümüyle anlamak gerçekten güç.

- Bu konferansın örgütleniş-i hakkında bize bilgi verir misiniz?

- Evet. Tüm İslam ülkeleriy ve İslam olmayan ülkelerdeki İslam teşkilatları ile ilişkilerimiz var. Toplam 80 ülke ediyor. Hepsine davetiye gönderdik. Bildiğiniz gibi 60'ından kabilm oldu. Konferans boyunca üç komisyon çalıştı:

1. "Çağımızda baş, dostluk, adalet ve İslam" komisyonu.

2. "Nükleer tehlikeye karşı müslümanların birliği" komisyonu.

3. "Emperyalizme ve Siyonizme karşı müslümanların birliği" ko-misyonu.

İlkin yabancılara saldıran makale-yi bir güzel döşendim. Kendimi-zeyice bir gyırdım. Müdürrin okuduktan sonra ağzından sular akıyordu. Gıcık magazin bölümü şefi çıkışını alıverdi böylece. Bu denli güzel magazin yapan ben var-ken ona ne gerek vardı... Borçlan-dıkları muazzamı yetiştirdim arka-sında.

Sıra kutsal görevdeydi. İrçhık nasıl yapılmış görürsün. "Alma-niyet" diye bir ad koydum gazete-me. Altına kocaman bir manşet: "Bir bilimkadını Almanların ay-sın türediklerini kanıtladı." Bilim kadını diye Hülya Aşvar'ın fotoğ-rafinı da gönderdim Ahmet'e.

Ertesi gün ne mi olmuş? Ma-naivar armut yetiştirememiş müş-terilere.

Ben de patron oldum. Hayal-i-racat şirketi kurup F.Almanya'ya armut ihrac ediyorum. Fırsatını bulursam, Türkiye'deki irklara karşı bir gazete çıkarcam. Öteki sayılarını da inşallah hapiste çık-a-rım.

- Ama Batıda başka türlü yorum-lanıyor. Deniliyor ki, Sovyetler'de müslümanlar çoğaldı. İran'da ol-duğu gibi bir devrime hazırlan-yorlar.

Güldü Abdullah A. Nurullae. Ma-sanın üstündeki çikolata tabağına uzattı. Bir tane aldım.

- Biliyor musunuz, dedi, Azer-baycan ve Kafkasya Şeyhülislamı Allahşükür Paşazade İran'a gitmiş-

arasındaki ilişkiler nasıldır?

- Hayır. Düşmanlarımızın uydur-duğu gibi komünistler dindarları baskı falan yapıyor. Tersine din adamlar, camiler, kiliseler devlet güvencesi altındadır. İmamlar ca-milerin lojmanlarında parasız otu-ruyor, herkesin aldığı ayıgılı alıyor-lar.

- Ne kadar camii var? Din eği-timi yapıyor mu?

t murcuk postası

Bunları biliyor musunuz?

SU ATEŞİ NEDEN SÖNDÜRÜR?

Bu soruya birçok arkada-sınız "sım olduğu için" diye cevap verebilir. Oysa gaz ve benzin de sıvıdır. Ama ateş söndürmez.

Peki ama neden? Çünkü ateşin yanmaya devam edebilmesi için suya değil havaya ihtiyacı vardır. Üzerine su dökülen ateş he-men söner. Su ateşin havaya olan bağıni kesmiştir. Ateşin havası yanamaya-casını başka türlü de kanıt-layabiliriz. Bir yangın baş-langıcında ateşin üstüne he-men bir halı ya da kilim ör-terler. Ateş söner. Çünkü bunlar havanın yanmaktā olan cisme gelmesini engel-lerler. Yanan cismin üzeri-ne kum dökerek de aynı so-nucu alabiliriz.

BÜFENİZDE KUMDAN YAPILMIŞ EŞYA VAR MI?

Evde kap kaçagın durdu-ğu büfeye bir bakın. Fincan-lar ve tabaklardan başka ne görüyorsunuz? Bardaklar, kadehler, sürahi hep cam-dan yapılmış mıdır? Bunlar camdır. Ama cam kumdan yapılır. Hem de su üzerinde oynadığımız kum-dan. Özel işlemlerden geçi-riken kum sonunda cam ha-line gelir.

1 GRAM SIS

Sis o kadar küçük su dam-lacıklarından meydana gel-miştir ki, gözle göremeyiz. Bunların ancak 24 mil-yon tanesi bir araya geldik-lerinde 1 gram sis olur.

Devrim ÖZSOY 19 yaşında - İSVİÇRE

GÜLDÜŞÜN

Artık bu kadarı fazlaydı. Gün geçmiyor yabancılara karşı bir eylem yapılmamış olsun. Ne ki tüm bu sabotajlar, adam dövmele, dükkan kundaklamalar sanki hiç bir haber niteliği taşıyormuş gibi basında yer alıyordu. Son olay beni çileden çıkardı.

Herif tutturmuş Türklerin Hav-a anadan değil de maymundan tü-rediğini anlatıyor. Bunda ne var kızcak demeyin, iyi de ondan son-ra utanmadan önüme maymun gibi hareketler yapıyor mu deli ediyor beni. Herif dediğim bizim magazin bölümü şefi. Tabii ben de çıt yok. Bir sus, iki sus, üç sus olacak gibi değil. Dördüncü de ge-ne sustum.

Bugün de getirip masama çıkıta müs koymamış mı, -ben de öğle paydosunda güzelece yedim- sonra gelip bir de "Yabancıların nereden geldikleri, ne denli muz sevdikle-rinden belli değil mi?" demez mi, muzlar miderme oturdı.

Sonunda gına geldi. Tam istifa-mı bilgisayara geçecekken, yazış-

ALMANİYET

Mehmet SEVDA

leri müdürü, yabancı düşmanlığını körükleyen bir yazı yazmamı iste-miş mi... Şaşırmanın, oraya Wall-raff'ın Bild'e girdiği gibi sahte kim-likle girmedim Ben. Müdürrin nazıke, kendi ellerimle yokolma fermanını yazmamı istiyordu, da-ha doğrusu istifamı. Altıtaşı notu görünce gülmekten kırılazdım. Makalem yarı başyazı olarak yay-ınlanacaktı.

"Emredersiniz komutanım" no-tuna, selam veren bir Türk meh-metçisiyle birlikte geçtim.

Telefona sarıldım. Teknieteki Ahmet'e:

"Beni dinle Ahmetçim, bugün sana kutsal bir görev var. Şefin git-tikten sonra, boş bir sayfa açtır. Benim yazdıklarımızı güzel bir mi-zanajla yerleştir. Sonra da öteki sayfalara birlikte baskıya gönder.

BU KİTABI OKUDUNUZ MU?

Erhan GÖMÜÇ

Hangi demokrasi

(Ahmet Erol)

İşveç'te politik göçmen olarak yaşamını sürdüren Ahmet Erol tarafından yazılan 191 sayfalık kitap çeşitli belge, altını ve anılarından oluşuyor. Yazar, "sunuş" yazısında, kitabın amaç ve içeriğini şöyle belirtiyor: "12 Eylül 1980 darbesi ile birlikte Türkiye'de nasıl bir yapı oluşturuldu? Demokrasiye geçiş adı altında 12 Eylül rejimi nasıl kılcalıştırıldı. Demokratik hak ve özgürlükler 'demokrasi' adına nasıl kısıtlandı ve yok edildi.

"İşte kitabımızda bu yasaklama, sınırılama, yok etme ve uygulamaların olanaklar ölçüsünde ayrıntılarına açıklamaya çalıştık.

"Kısaca, oynanmakta olan 'Demokrasiye Geçiş Oyunu'nun perdelarını yazmaya ve belki de derlemeye çalıştık di-yebiliriz."

Stockholm'de sürgünde iken yaşamlarını yitiren sendika yöneticileri Asım Özçek ve Enver

Türkoğlu anısına ithaf edilen kitap, İşveç Devlet Kültür Kurumu'nun katkısıyla Anadolu Yayınevi tarafından çıkarıldı.

Yazarın eşi Günnur Erol'un kağıda da kırtarılan şiiri adında kitabın bir özeti okurlara sunuluyor.

"(...) Düşünen beyinler kelepçeleniyor yıllarıraisık tutacak sözcükler kelepçeleniyor sayfalar, kitaplar..... kalemler kelepçeleniyor tarihi aydınlatacak (...)"

Kitapta yer alan çeşitli belgelerden bir tanesini, Ankara 8. Asliye Mahkemesinin 30.6.1975 gün ve 975/210 sayılı kararında yer alan şu görüşler oluşturuyor:

"... Türkiye'de faşizme ve emperyalizme karşı samimiyetle karşı çıkma her Türk vatandaşının görevidir, namus borcudur, insan olma haysiyetinin bir gereğidir. Faşizme ve emperyalizme karşı çıkmayan, samimiyetle bunu kınayan bir toplumun mevcut dünya koşulları içinde insanca yaşamaya, insan olma, haysiyetli hayat sürmeye hakkı yoktur."

Bu bağlamda kitap, 12 Eylül 1980'nin birkaç gün öncesinden bugüne, ülkemizdeki insanlık ve haysiyet mücadelesinin görünüşünü anı ve belgelerle zenginleştiriyor. Yazar, sınırlı olanaklar içinde sürdürülen bu çalışma sırasında aslinin, Altı Akınaynak, Fehmi Aşan ve diğer dostlarının çeşitli katkılarına yüksek değer biçiyor.

Yazar Ahmet Erol, 1945 yılında doğdu. Yüksek öğrenimini Ankara'da tamamladı. 1973 yılında iş müfettişliği atandı. 1974'de Çalışma Bakanlığı'na İş Müfettişliği Derneği Genel Başkanlığına seçildi. 12 Eylül sonrasındaki dönemde çeşitli davalar açıldı. İşveç'te politik göçmen olarak yaşamakta ve İşveç parlametosaında bulunan beş partiden bir milletvekili bulunuyor. Türkiye'nin, İnsan Hakları ve

Lütfi Özkök Meksika'da sergi açtı

Uzun yıllardır İşveç'te yaşayan portre fotoğrafçısı Lütfi Özkök Meksika'nın Başkenti Meksiko City'de 206 yazar portresinden oluşan bir sergi açtı. 9 Ekim'de Meksiko City'nin en büyük sergi salonlarından biri olan Çağdaş Sanat Galerisi'nde dört hafta süreyle açılan ancak ilgi üzerine uzatılacak altı hafta boyunca izleyicilere gösterilen sergide Nobel Ödülü almış olan 26 yazar ile diğer uluslardan önde gelen yazarların portreleri yer aldı. Sergide Türkiye'den de Aziz Nesin, Fazıl Hüsni Dağlarca, Oktay Rıfat, Oktay Akbal, Salah Bırsel, Melih Ceydet Anday, Bülent Ecevit ve Nazım Hikmet'in portreleri bulunuyordu.

30 yıldır yazar portresi çekerek bugün dünyanın en zengin ve en ünlü yazar portreleri koleksiyonuna sahip olan Lütfi Özkök hakkında Meksika başında geniş yazılar yer aldı. Tv ve radyoda kendisiyle yapılan röportajlar yayınlandı. Ünlü fotoğrafçı değişik yerlerden sergi önerileri almakla birlikte su anda IFSAK'dan gelen teklife öncelik tanıyıp ilk bahar

İşçi gençlerden oluşan müzik grubu Orient Express'le bir söyleşi

Bu hükümet havada kazanıp, tavada yiyor

Şahin Yılmaz
Frankfurt

Günlerden bugün pazar. Gençlerin oluşturduğu bir orkestranın provasını dinlemeye hem de onlarla kısa da olsa bir söyleşi yapmaya gidiyorum. Çaldıkları müzik ağırlıkta oyun havalan, bunun yanı sıra arabesk müziklerine de ilgililer var. Bugün de İbrahim Tatlıses'in çıkardığı son kaseti üzerine çalışıyorlar. Arkadaşlar müzik konusunda oldukça yetenekli, ve bir çok müzik aleti çalabiliyorlar. Arada bir kendimi konserde veya bir düğünde gibi hissediyorum. Neyse, bir ara verdiklerinde ben de arkadaşlarla söyleşiye başlıyorum.

— Orkestranız hakkında kısa bilgi verebilir misiniz?

Gitarist Aydın Akgün: Orkestramız ilk olarak 1984 yılında oluşmaktaydı. Daha sonra aramızda ilk arkadaş bedelli askerliğini yapmak üzere Türkiye'ye gittiler. Yeni isim ve yeni elementler grubumuzun adını Orient Express olarak değiştirdik. Frankfurt ve çevresinde ismimizi duyurmaya başladık. Düşün, nişan, eğlence gecelerinde çıkıyoruz. Bunun yanı sıra her hafta pazar günleri saat 13.00'den itibaren kendimize ait alan yerde provalarını yapıyoruz. Her türlü müzik isteklerine yanıt vermek için isimizi ciddiye alıyoruz. Vatandaşlarımız her zaman hizmetindeyiz.

— Biraz da müzik yaşamınızın dışındaki yaşamınızla ilgili soru sormak istiyorum. Kazanmışsınız? Çalışıyor musunuz?

Solist Orhan Doğanlar: 25 yaşında, üç çocuk babasıyım. Teves fabrikasında 7 senedir çalışmaktayım.

Gitarist Aydın Akgün: Ben de

Orient Express müzik grubu

da Firma Poh'da çalışıyorum. 28 yaşında, iki çocuk babasıyım.

— Askerliğinizi yaptınız mı? Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

A.Akgün: Daha yapmadım. Bedel parası ile askerliği yapmayı düşünüyorum. Yalnız bedel miktarı oldukça fazla, düşürülmelidir.

O.Doğanlar: Ben de askerliği mi yapmadım. 18 ay askerliği mi yapmaya kalksam işyerimi kaybedeceğim, bu yüzden bedelli askerlik yapmayı düşünüyorum. Bu şartlar altında 15 bin markı ödemek çok zor. Bu hükümet havadan kazanıp, tavada yiyor. Vatandaş da bir şey vermiyor. Bedel miktarı 7 bin mark olsa iyi olur.

— F.Almanya'daki durum hakkında ne düşünüyorsunuz?

A.Akgün: Ben, 1965 senesinde, 7 yaşında Almanya'ya gel-

madı. Eskiden yabancı düşmanlığı 100 şehirden 2 şehirden işimdi 80 şehirden bulunuyor. Bundan haric iş durumları eskiden çok çok daha kötü.

O.Doğanlar: Eskişine nazaran daha kötüleşti. İşyeri sorunu, meslek sorunu, yabancı düşmanlığı daha da arttı.

— Sizce bütün bu sorunlardan nasıldır çıkarılabilir?

O.Doğanlar: Görüşlerimizi birlikte tartışarak, birlikte mücadele ederek sorunlarımızı üstesinden gelebiliriz kanısındayım.

A.Akgün: Bu sorunlara karşı bütün şuandaki gençlerin veya yeni gelen 2. generasyonun, Jugendhauslarda (gençlik evlerinde) veya DGB'de organize etmek ve bu problemleri birlikte çözmek yönünde çaba sarf etmek.

— Teşekkür ederim. Size müzik yaşamınızda olduğu gibi

Herten şehrinin edebiyat ödülü Gemiciiye verildi

Herten şehrinin 50. kuruluş yıldönümü nedeniyle açılan bir yarışmanın edebiyat ödülü Bahattin Gemiciiye verildi. Gemiciiye yarışmaya Herten şehri tanıtın, burada yaşayan insanları, özellikle yabancıların sorunları dile getiren 45 sayfalık şiir ve yazıları ile katılmış ve yazıları belediye binasında açılan sergide, diğer dallarda katılan eserlerle birlikte üç hafta boyunca sergilenmiştir.

1976 yılından beri Almanya'da bulunan Gemicii Hauptschule'deki Türk ve Alman öğrencileriyle birlikte iki dilde "Dostluk" ismiyle bir de dergi yayınlıyor. Bahattin Gemicii, SAN-DEF,

Hakkı verilmeyen ulusal bir çalgı “saz”

Açlık grevi yapanlar normal değil." YÖK Başkanı İhsan Doğramacı

"Sayın cumhurbaşkanımız Atatürk'ten sonra Türk devletinin ilalebet yaşamasına çalışan ikinci insanıdır." ANAP Kırşehir milletvekili Mehmet Budak

"Ben yıllardır sade vatandaş olarak yaşıyor, politik oyuna razı bulamıyorum. Gerisi Moskova yalanı." Eski ABD Ulusal Savunma Konseyi Türkiye uzmanı, karanlık faaliyetleriyle ünlü Paul Henze

"Telefon düşürmek, çocuk düşürmekten daha zor, bu konu halledilmelidir." ANAP'lı Nabi Sabuncu

"Pazarda portakal satır gibi banka sattık." Emlak komisyoncusu Salim Taşar

"Franco akıllı bir devlet adamıydı. Gerçi totaliter rejim uyguladı ama maceralara atılmadı. Memleketini tedrici olarak demokrasiye kavuşturdu." Alpaslan Türkeş

Jet Tefvîk'in dolaşması

Tüm gazeteler "Jet Tefvîk'in dolaşmasından bahsediyor. Olay şu: HP'den Kırşehir milletvekili seçilen Tefvîk Güneş, daha sonra buradan istifa ederek bir süre bağımsız olarak kalıyor. Sonra bir geceliğine DYP'ne giriyor, girdiğinin sabahı istifa ederek HDP'nin kurucuları arasına katılıyor. Bütün bunlarla yetinmeyen ve 3 yıl içerisinde 4 parti değiş-tirme rekoru kıran Güneş, bu kez 4 Aralık 86 günü aniden ANAP'a giriveriyor.

"Milletin vekili" Güneş, bu görevini nerede yerine getireceğini bulamamanın arayışı içerisinde "Öparti senin, bu parti benim" örneği dolaşıp duruyor. Politik olaylarla ilgilenenler şimdi birbirlerine soruyorlar: Acaba bir kaç parti daha kurulsun Güneş'in tutumuna ne olacak?

Dolaşır efendim, dolaşır. Hem niye dolaşmasın ki? Güneş'te bu alışkanlık ve onu alan partilerde o para varken daha çok dolaşır. Taa ki günün birinde kör düğüm oluncaya kadar.

Bunlardan çıkarak, bizim meclise bir önerimiz var: Türkiye'de futbolcu transfer ayı Temmuz'dur. Ne dersiniz, milletvekilleri için de bir yasa çıkarıp "Transfer ayı mı koysak?"

yetenekleri olması gerektirilmiş. Casus olarak alınacaklara yılda 22 ile 343 bin dolar ücret verilecektir.

Şu CIA'nın yaptığı kalleşliğe bakın yani! Vallahi Özal-Evren ve çevresi bu haberi okuyunca kızaacaklar, kuplure binecekler ve "Yahu biz bu işi bu zamana kadar bedava yapıyor-muşuz, meğer işin ucunda 343 bin dolar ücret varmış" diye dövünüp duracaklardır. Oldu mu yani, yaktın bizi Amerika.

Ünülü silah tüccarı Adnan Kaşıkçı bugünlerde Reagan ve ABD emperyalizminin içyüzünü bir kez daha gözlerle önüne seren ve geniş tepkilere yolaçan İran'a silah satışında arabuluculuk yaptığını açıkladı.

ABD emperyalizmi kendi yasalarna göre bile yasak olan bu tür karanlık işlerini Kaşıkçı ve onun gibi güvenebileceği has adamları aracılığı ile ve gizlice yapıyor. Bunun son örneği de Kaşıkçı'nın arabuluculuk yaptığını açıkladığı bu olay. Reagan olayını ortaya çıkması ile düştüğü kötü durumdan, tepkilerden nasıl yakasını sıyracağı düşünülüyor hâla.

Kaşıkçı'ya gelince... Yatları, karısının, oğlunun doğum günü partileri dillere destan olan Kaşıkçı dünyanın en zengin birkaç adamından biri. Bilindiği gibi gelirin kaynağı da yasa dışı silah satışları. Ama o hem emendilerini, hem de kendini temizleyebilecekleri için yaptıkları işe bir gerekçe bulmuş. Para için değil, barış için yapmış bu işi.

Savaş tüccarlarının barışı maske olarak kullanması kargaları bile güldürüyor.

Kanaatkar ölün!

"Sayın" Başbakanımız Özal'ın "Muhterem" annesi Hafize hanım gazetecilere "Memur ve işçi maaşlarını YETERLİ bulduğumu, maaşları az olmadığımı, fakat onların şükretmesini bilmediklerini, elindeki ile yetinebilenlerin ve kanaat etmenin sanat olduğunu, idaresini bilenlerin rahat geçinebileceğini" söylemiş.

Gördünüz mü açıklatan ölenlerin, yaşamını sürdürebilmek için çocuklarını, onların ve hatta vücutlarını satanların suçunu? Şükretmesini, kanaat getirmesini bilselerdi, bütün bunlar gelmezdi başlarına.

Türk-İş'nin yaptığı resmi araştırmalara göre, Türkiye'de net asgari ücret 28 bin lira ve asgari ücretle çalışanların sayısı tam 3 milyon.

Ayda 50-60 bin lira ev kirası verip, 28 bin lira net maaşla geçinmek zorunda bırakılan 3 milyon emekçiyi tavsiyemiz şudur: Bırakın ağlamayı, bırakın miylarılan vuran, devlet kasasını har vurup, harman savuran tekelleri, rüşvet alıp verenleri, hayali ihraçaat yapıp vergi iadesi alırları. Şükredin, kanaatkar olun beyler! Şükredin hem de, onların miylarılarıyla sizlerin 28 bin tutan ahlığınıza arasındakı "Ufak" farka rağmen yaptır kalkıp şükredin. 28 bin maaşdan, 50 bin lira ev kirası verdikten sonra "geriye kalan" ile "güç gibi" geçinip gidin.

Aman sakın isyankar olmayın. Koçlar, Sabancılar üstüste vurdukları vurgunları "yeterli" bulmazken, sizler kanaatkar olma sanatınızı kullanın. Taa ki, günün birinde

"Müslüman kanaatkar olur..."
"20 yıllık tecrübem. Benim avımda de hala eksik var" diyor Hafize Ana. "Elindeki ile yetinebilmek ve kanaat etmek bir sanattır. Herkes beğenmez. Ama bunun için çalışarak öğreniye kurultu. Hafize Ana "Müslüman kanaatkar olur" dedi

Şükretmesini bilmiyorsunuz!

aç, fakat kanaatkar olarak ölünceye kadar. Zaten önemli olan sizin yaşamınız veya geçinebileniz değil, şükretmeniz kanaatkar olmanız ve hatta ölmenizin önemli olan.

Bak şu işe yahu! Biz oğlundan kurtulmaya çalışıyoruz, şimdi bir de anası çıktı başımıza.

